

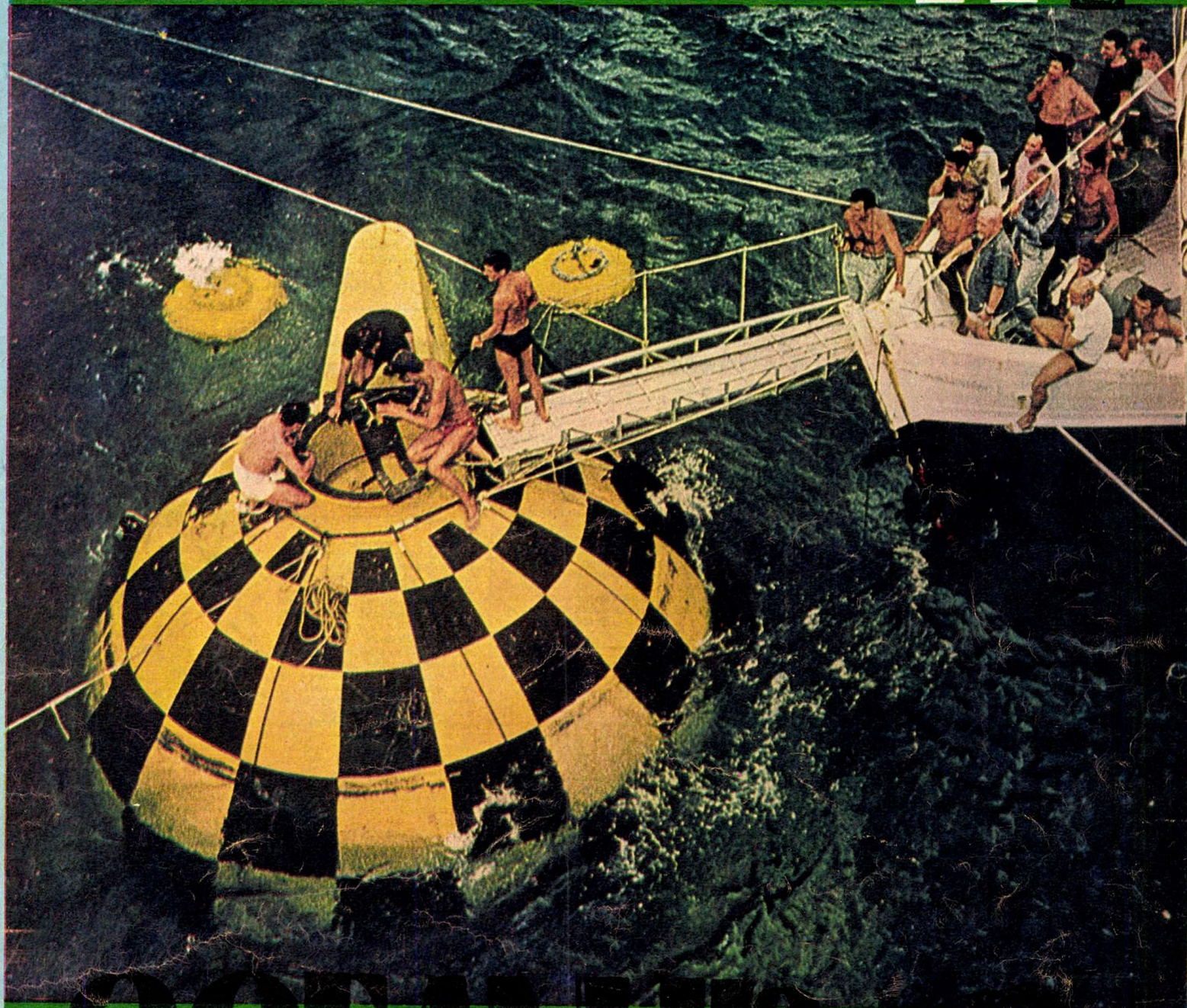
Cutezătorii

1

JOI, 12 MARTIE
1970. ANUL IV

REVISTĂ SĂPTĂMINALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

(129)

OCEANUL?

NIMIC MAI SIMPLU PENTRU VOI!

BINEINTELES DACA VETI CITI IN PAGINILE 8-9 CONVORBIREA
NOASTRA CU ACADEMICIANUL EUGEN A. FORA

SCRISOAREA SAPTĂMINII

«Dragă redacție,

Mă numesc B.P. și sint elev în clasa a VIII-a D, Școala 169, București. Sint foarte revoltat de unii colegi de ai mei. În primul rând, eu fiind mai mic de statură, sint supus batjocorilor și bătăilor lor. În al doilea rând, nu sint politicoși cu fetele din clasă. Le trag de cozi, le lovesc. Afund de intenția mea de a trimite această scrisoare redacției, mi-au spus că o să mă bage în spital!

Aceștia sint colegi?

Aceasta se numește colegialitate?

Asadar, Inchei o zi obișnuită de școală în care ai dat răspunsuri bune, și te-ai simțit la locul tău printre elevi și profesori, și ți-ai spus că nimic nu e mai frumos decît să muncești și să visezi, împreună cu ei. Deodată, însă, un glas batjocoritor și un pumn obraznic te fac să-ți schimbi întrucîtva părerea despre viață. Matematica și literatura trec pe planul doi: acum, cel mai important este să găsești mijlocul de a scăpa cu pielea întreaga de «colegu» bătaș. N-ai de ales: mijloacele de care dispui sint, toate, la fel de degradante. Trebuie fie să te umilești, recunoscîndu-ți «supremația», fie s-o rupi la fugă cu obraji arzind de rușine, fie să-ți răspunzi cu aceeași monedă, adică să accepți încăierarea devenind tu însuși un bătaș.

Ce-i de făcut? Mă gîndesc, de exemplu, că detașamentul de pionieri — care se ocupă cu mult entuziasm de pregătirea cîine știe căruia spectacol de teatru sau a unei expediții — ar putea, uneori, să mai examineze și rolurile pe care le jucăm în viață, nu numai pe scenă, după cum la fel de bine ar putea să întreprindă o expediție în... propria clasă. Ar avea, după cum am văzut, multe lucruri de descoperit, multe probleme de soluționat! Poate că unii băieți se bat pentru că nu știu să facă altceva, sau pentru că, ținînd după autoritate, nu cunosc alt mijloc de a o cuceri! E mai ușor să te impui cu o lovitură de pumn decît obținînd, să zicem, locul I la concursul «Minitehnicus»...

Repet adresa colegilor lui B.P.: București, Școala generală nr. 169, clasa a VIII-a D. B.P., după cum vedeți are nevoie de ajutor. Acest băiat curajos a scris redacției în pofida amenințărilor proferate de cei cîțiva bătași. Vă invit pe toți să vă adresați în scris acestei clase, în care B.P. se simte singur și neajutorat de nimeni.

Bridui Zotta

LA ÎNCHIDEREA EDIȚIEI

În clipa cînd revista noastră pleacă la tipar, aflăm rezultatele concursului internațional de muzică ușoară «Cerbul de aur — Brașov 1970». Premiile acordate de juriul internațional: MARELE PREMIU «CERBUL DE AUR» — Therese Steinmetz (Olanda) «CERBUL DE ARGINT» — Lize Marke (Belgia) — Angela Similea (România) «CERBUL DE BRONZ» — Pașa Hristova (Bulgaria). Au fost acordate și alte distincții. Amă-nunte în legătură cu desfășurarea celei de a treia ediții a Concursului și Festivalului «Cerbul de aur» veți citi în numărul viitor.

Si tot acum, o veste care ne-a umplut inimile de bucurie: SÎNTEM CAMPIONI AI LUMII LA HANBAL în 7! În numărul viitor — reportajul mării finale de la PARIS.

ÎNTEAGA ȚARĂ A SĂRBĂTORIT ÎMPLINIREA UNUI SFERT DE VEAC DE LA MEMORABILA ZI DE 6 MARTIE 1945, CARE A MARCAT INSTAURAREA GUVERNULUI DEMOCRAT — REVOLUȚIONAR PREZIDAT DE DR. PETRU GROZA. MOMENT HOTĂRITOR AL PROCESULUI DE PROFUNDE TRANSFORMĂRI REVOLUȚIONARE, DECLANSAT DE INSURECȚIA ARMATĂ DIN AUGUST 1944, VICTORIA OBTINUTĂ DE MASELE MUNCITOARE CONDUSE DE PARTIDUL COMUNIST ROMÂN LA 6 MARTIE 1945 A DESCHIS LARG DRUMUL FAURIRII SOCIETĂȚII SOCIALISTE.

ÎN CAPITALA ȚĂRII, IMPORTANTUL ACT DE LA 6 MARTIE 1945 A FOST SĂRBĂTORIT ÎN CADRUL UNEI MARI ADUNĂRI POPULARE. PRIMIT CU INDELUNGI OVATII, CU URALE, A LUAT CUVÎNTUL CU ACEST PRILEJ TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU, SECRETAR GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE STAT, CARE A ROSTIT O AMPLĂ CUVÎNTARE.

ÎN FOTOGRAFIE: TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU, ÎMPREUNĂ CU CEILALȚI CONDUCTĂTORI DE PARTID ȘI DE STAT, TRECÎND SPRE SALA PALATULUI, RĂSPUND ENTUZIASTELOR OVATII ȘI ACLAMAȚII ALE PARTICIPANȚILOR LA MAREA SĂRBĂTOARE.

500 KILOGRAME DE MUZICĂ?

DA!

SPUN
Cutezătorii

O să vă întrebați, desigur: muzică la cîntar? Nu cumva e vorba de o metaforă? Poate. Această muzică, în cantități substanțiale, există în primul laborator de electronică muzicală care a luat ființă la Conservatorul «Ciprian Porumbescu» din București. E vorba de un studio, dotat cu cea mai modernă aparatură, care a permis studenților și cadrelor de specialitate de aici să culegă muzica din «respirația» instrumentelor, notă cu notă, pe sute de benzi sau discuri, însumînd circa 500 de kilograme. De reținut că, muzica electronică românească, cu imprimări rare, originale, constituie obiect de studiu nu numai aici, la conservator, fiind solicitată de numeroase institute de învățămînt superior muzical din străinătate — la Paris, Londra sau Stockholm.

CA- LEN- DAR

MARTIE

	L	M	M	J	V	S	D	
1	2	3	4	5	6	7	8	
9	10	11	12	13	14	15		
16	17	18	19	20	21	22		
23	24	25	26	27	28	29		
					30	31		

15 MARTIE 1970

— La data aceasta, într-unul din cele mai vechi orașe din Japonia, în Osaka, se va deschide Expoziția Mondială «Expo-70». 70 de națiuni vor expune roadele activității lor productive, avînd ca emblemă o floare de cîres în cinci petale și deviza: «Progres și armonie pentru omenire». Expoziția, la care au lucrat mii de constructori, alcătuiește ea însăși un oraș, cu piețe impodobite cu vestitele grădini japoneze, cu trotuare rulante și monorail.

16 MARTIE 1940

— A murit scriitoarea suedeză Selma Lagerlöf, (n. 1858) cunoscută pentru neîntrecutele sale scrieri pentru copii. «Cartea legendelor» și «Minunata călătorie a lui Nils Holgersson prin Suedia», sint povestiri pline de farmec, în care legenda se imbină cu realitatea. (Amîndouă lucrările au fost traduse în limba română).

17 MARTIE 1970

— Se împlinesc 50 de ani de cînd a avut loc prima reprezentare a Operei Române, în localul Teatrului Național, cu «Aida» de Verdi.

19 MARTIE 1841

— S-a născut Iosif Vulcan (n. 1907), animator al vieții culturale din Transilvania, întemeietorul Teatrului Național. Timp de mai multe decenii a condus revista «Familia», unde a debutat marele poet Mihai Eminescu.

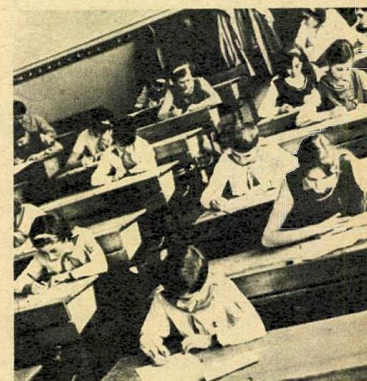
ZBORUL CONDEIELOR TINERE

Zi de duminică, 8 martie 1970. Pe porțile școlilor din întreaga țară, cu sufletul plin de emoție, intră grupuri, grupuri de elevi.

Și zarva stîlă durează doar cîteva minute. Apoi, pe coridoare se lasă liniștea. În clase, elevii apleacă deasupra colilor mari, albe, scriu.

A început concursul de creație literară, inițiat de Consiliul Național al Organizației Pionierilor. Intrăm și noi într-una din clasele Școlii generale nr. 151 din București. De la început simțim concentrarea, atenția. Dorina Zamfir, din clasa a VII-a D, așterne pe hîrtie rînduri încercate de flori și primăvară, închinată zilei de 8 Martie. Alții compun poezii, alții povestiri.

În clasa alăturată întîlnim pe cei mai mici participanți la concurs, elevii dintr-a III-a. Tragem cu ochiul la lucrări... Culmea, aici, una după alta, rid întîmplările hazlii, se aprind visurile cele mai frumoase... Poate că dintre toate întîmplările povestite aici, cele mai voioase sint ale lui Radu Ghenea sau, poate ale lui Adrian Dumitrescu. Sau poate... Oricum pînă să decidă, juriul va avea destulă bătaie de cap.

Zilele care urmează sint zile în care zborul condeielor școlare va fi mai înaripat, zile în care cele mai reușite creații literare ale școlarilor vor urca treptele spre etapa a II-a a concursului, apoi spre etapa finală, unde pe autorii lor îi așteaptă premiile.

DESEN DE POMILIU DUMITRESCU

RAFAEL
(RAFFAELLO
SANZIO):
AUTOPORTRET,
GALLERIA
UFFIZI, FLORENȚA

1483-1520

Raphael

Înzestrat cu un talent excepțional și precoce — se pare că picta încă la vârsta de 12 ani — Rafael și-a însușit cu rapiditate meșteșugul, formându-se în atelierul lui Perugino și asimilând cu ușurință mari experiențe ale Renașterii italiene, cum sînt arta lui Leonardo da Vinci sau Michelangelo. Prin pictura sa, el realizează un ideal de frumusețe fizică și spirituală, corespunzător umanismului renașcentist. Este atîta viață autentică în imaginile pictate de Rafael, încît criticul de artă Giorgio Vasari afirma că «dacă lucrările altor artiști pot fi numite într-adevăr picturi, cele ale lui Rafael nu pot fi socotite decît lucruri însușite». Desenele sale sînt de o rară și delicată precizie, tablourile mari și frescele cuprind scene dinamice însușite de un sentiment de măreție și seninătate, iar portretele sale au darul de a caracteriza și evoca o atmosferă. Un exemplu concludent îl constituie însuși autoportretul pictorului. Linia chipului, subliniată de culorile mai întunecate ale hainei și beretei, radiază seninătate, grație, bunătate, frumusețe, fundalul tabloului închegînd, cu reflexele sale roșiatice, atmosfera. Rafael a trăit cu intensitate viața sa scurtă, a pictat foarte mult. Contemporanii lui spuneau că după moartea unui asemenea artist viața n-ar mai merita să fie trăită. Dăinuie însă peste secole arta sublimă a acestui prea fericit pictor al Renașterii.

HORIA HORȘIA

START!

în cea de a II-a serie a concursului
cu premii inițiat de redacția noastră:

„CE ȘTIȚI DESPRE PICTURĂ?”

VĂ REAMINTIM!

● La concurs pot participa toți pionierii și școlarii doritori să-și îmbogățească cunoștințele CHIAR DACĂ NU AU PARTICIPAT LA SERIA I. În acest caz, concurenții vor lua parte la tragerea la sorți pentru seria a II-a.

● De-a lungul unui șir de 6 numere va apărea cîte o reproducere de artă a unui tablou. Aceste reproduceri vî vor da prilejul să vă alcătuiți un frumos album. Alături de reproduceri vor fi publicate CUPOANELE DE PARTICIPARE cu specificarea «Seria a II-a», numerotate de la 1 la 6.

● Concurenții vor trece răspunsurile la întrebări pe o foaie de hîrtie și vor păstra cupoanele. După ce au adunat toate cele 6 cupoane (de la 1 la 6) ale seriei a II-a, le vor lipi pe o foaie de hîrtie pe care își vor trece numele și prenumele, adresa completă, clasa și școala. Vor trimite redacției foaia cu cele 6 cupoane lipite și cu răspunsurile, în maximum 5 zile după apariția cuponului nr. 6 seria a II-a (se ia în considerare data poștei) într-un plic pe care vor menționa vizibil: PENTRU CONCURSUL «CE ȘTIȚI DESPRE PICTURĂ?» SERIA A II-A.

● Juriul va tria răspunsurile corecte și va proceda la desemnarea premianților prin tragere la sorți.

PREMIILE SERIEI A II-A

(în ordinea extragerii din urnă)

PREMIUL I — Un tablou original aparținînd unui pictor român cîntemporan

PREMIUL II — O trusă de pictură în ulei cu șevalet.

PREMIUL III — O trusă de pictură în ulei.

— 5 mențiuni constînd din cîte o trusă de guașă.

IMPORTANT!

CONCURENȚII CARE VOR PARTICIPA ȘI VOR AVEA RĂSPUNSURILE PERFECTE LA TOATE CELE 3 SERII VOR LUA PARTE LA TRAGEREA MARELUI PREMIU AL CONCURSULUI: UN MAGNETOFON.

ÎN CURÎND, REZULTATELE DIN PRIMA SERIE A CONCURSULUI NOSTRU.

JURNALUL OLGUTEI

NOTA
4
LA...CURAJ

Ați ghicit: eu, Olguța, sensibilă și duioasă cum m-ați cunoscut de-atîtea ori, astăzi vreau să muștruluiesc pe cineva. Ei, nu chiar așa — parcă sună cam aspru: eu, o fată să mă port astfel cu altă fată? Atunci am să-i dau niște sfaturi. Dar, parcă nici în postura de moralistă nu-mi stă bine.

Și totuși ceva trebuie să-i spun Mărioarei, Mărioara Ciocan din clasa a V-a, Școala generală Cuza-Vodă, județul Constanța. Pen-

tru că, ascultați și voi: Mărioara, fată harnică și inteligentă, cu note numai de 9 și 10, e timidă, rușinoasă, fricoasă chiar — abia de clipește. Toți profesorii spun că n-ar ridica ea de bună voie mina la lecție, fie ce-o fi. Învață, știe dar... «nu se amestecă». Aflu că nici la activitățile pionierești nu se prăpădește cu firea. Mărioara stă cuminte, tace și așteaptă. Dar cu felul ăsta de cumințenie orele de clasă ar semăna cu niște ședințe de... tăcere! Recreațiile, cu un concurs de «cine merge mai tăcut și în virful picioarelor», iar activitățile pionierești... Ei bine, activități pionierești mă îndoiesc dac-ar mai fi.

— Mărioara, tu ești timidă pentru că ești... timidă, sau ți se pare

că nu e cazul să se agite omul oricum?

Dar Mărioara... tace! Nu reușește să se hotărască destul de repede la un răspuns. Se teme ca atunci cînd răspunde să nu se încurce. Și-alunci... tace.

Și totuși nu se poate așa Mărioara, fiindcă, gîndește-te ți tu: mai lîrziu te așteaptă hotăriri importante, mai multe și mai greu de luat. Și atunci, ce te vei face?

Așa că eu și prietenii mei, cititorii, ne-am hotărît să nu te muștrulim, nici să-ți dăm sfaturi, ci să-ți propunem ceva: cu prima ocazie la întrebarea profesorului tu să răspunzi prima. Încearcă. Procedează astfel chiar dacă se va întîmpla ca de data asta să iei mai puțin de 9. Ridică mina și a doua, și a treia oară... și pe urmă dă-ne de veste cum s-au petrecut lucrurile.

Hai, curaj Mărioara! O fată harnică are dreptul la curaj, trebuie să aibă curaj.

Și nu uita: eu și prietenii noștri, cititorii, îți ținem pumnii.

Olguța

INTERVIUL NOSTRU CU
INGINER IULIU FURO
VICEPREȘEDINTE AL
CONSILIULUI NAȚIONAL AL
ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

1970 MINITEHNICUS

«CUTEZĂTORII»: — Mai întâi de toate, redacția, ca autoare a ideii de a lansa Concursul Minitehnicus, ar vrea să adreseze prin dv., cele mai călduroase mulțumiri Consiliului Național al Organizației Pionierilor pentru sollicitudinea cu care a fost îmbrățișată ideea concursului, a expoziției, a mișcării Minitehnicus-Cutezători.

Grație acestui sprijin, putem afirma că, dintr-un concurs obișnuit, Minitehnicus a devenit o adevărată competiție de masă, cu implicații pozitive asupra dezvoltării, peste ani și ani, a științei și tehnicii în țara noastră.

Care considerați că ar fi principalele «linii de forță» ale acestei competiții, acum, la cea de a treia ediție.

ING. IULIU FURO. — Numărul mare de brevete primit în județe, consemnat de altfel și în revista «Cutezători», atestă interesul copiilor pentru concursul din acest an. Mai greu e de aflat ce anume surprize ne rezervă micii constructori. Fiecare își păstrează «secretul de fabricație» cu strânsie. Totuși, unele informații pe care le avem din Galați, Cluj, Baia Mare, județul Brașov, județul Cluj și municipiul București ne întăresc convingerea că surprizele la care ne așteptăm vor fi cit se poate de plăcute. Ne așteptăm la multe lucrări de utilitate socială.

«CUTEZĂTORII»: — Nu mică este curiozitatea cititorilor noștri. Să dezvăluim de pe acum «surprizele», noutățile sau să-i invităm să viziteze, în iulie, expoziția ce se va deschide într-o mare sală bucureșteană?

ING. IULIU FURO. — Integrându-ne în atmosfera generală, propun să păstrăm discreția și, bineînțeles, să-i invităm pe copii la expoziția din iulie.

«CUTEZĂTORII»: — Deși destul de tânăr, Concursul Minitehnicus se dovedește de pe acum... cutezător. Mai exact, la cei trei ani ai săi, se și pregătește să-și treacă examenul de maturitate în fața opiniei publice, printr-o prestigioasă manifestare internațională. Ce elemente particulare vor marca, în 1970, faza finală?

ING. IULIU FURO. — În afară de jurizarea, atribuirea trofeului și a premiilor, foarte substanțiale în acest an, un punct principal îl constituie «Expoziția internațională — Minitehnicus 1970» care va găzdui și oaspeți de peste hotare. Județele vor trimite câte 30—40 de construcții. În același timp, expoziția va adăposti lucrări ale copiilor din peste 30 de țări. În total, în expoziție se vor afla circa 2 000 de obiecte.

În plus, lucrările care se vor dovedi invenții sau raționalizări vor putea participa, așa cum s-a anunțat, la Tîrgul de invenții ale elevilor de la Tokio, ce se va deschide în luna octombrie a acestui an. Alte lucrări vor primi o diplomă de «minitehnician-inventator», instituită de către Clubul Minitehnicus în colaborare cu Oficiul de brevete și mărci.

Nu mai vorbim de tabăra specială Minitehnicus care va fi la rîndul ei, o surpriză plăcută pentru cîștigători, în acest an.

«CUTEZĂTORII»: — Cititorii noștri, tineri care străbat azi primele trepte în fascinanta lume a științei și tehnicii contemporane, reprezintă

— mai exact spus: se pregătesc a fi — generația matură a anului 2 000. Către orizontul mileniului următor ei poartă, o dată cu cuceririle științelor și artelor, acel fior de dragoste și recunoștință pentru cei care le-au îndrumat primii pași, către dascălii, către conducătorii de cercuri tehnice, către comandanții lor. Ce preocupări, de astă dată ale maturilor, prevăzute pentru anul 1970, considerați că vor avea un ecou rodnic mai tîrziu, în propagarea științei și tehnicii în rîndurile tineretului?

ING. IULIU FURO. — Într-adevăr, educația tehnică a copiilor, viitoarea lor pregătire, preocupă alt Consiliul Național al Organizației Pionierilor cit și unele organisme internaționale. Cronologic, în luna aprilie va avea loc un simpozion național cu tema «Copiii și progresul tehnico-științific contemporan». Au fost invitați pedagogi, filozofi, psihologi, specialiști în diverse ramuri ale științei și tehnicii. La realizarea Simpozionului vor colabora și Ministerul Învățămîntului, Ministerul Muncii, Institutul de științe pedagogice, Institutul de psihologie al Academiei, Centrul de cercetări pentru problemele tineretului etc.

O altă acțiune importantă va avea loc în luna mai. Este vorba despre analiza activităților tehnico-științifice ale copiilor, care se va face în cadrul plenarei Consiliului Național al Organizației Pionierilor.

În fine, între 20—27 iulie, va avea loc Conferința internațională cu tema «Educația copilului în fața progresului științei și tehnicii contemporane», organizată de Consiliul Național al Organizației Pionierilor.

rilor în colaborare cu CIMEA, la care vor participa delegați din peste 30 de țări, precum și reprezentanți ai unor organizații internaționale. Participanții vor vizita expoziția cu lucrările copiilor.

«CUTEZĂTORII»: ...Și poate că se vor întîlni și cu «Colegul Minitehnicus». Ce destin îi prevedeți acestui ingenios personaj, desenat pentru revista noastră de către C. Arnal, «părintele lui Pix?»

ING. IULIU FURO. — Un destin fericit, dacă mă pot exprima astfel. «Nasterea» lui a fost primită cu căldură și de noi și de reprezentanți ai unor organizații internaționale. Mă refer la «Vicky», personajul simbolic al CIMEA, la oaspeții străini care ne-au vizitat. Sperăm că va deveni și un iubit prieten al copiilor.

«CUTEZĂTORII»: — Cunoșcîndu-l bine pe minitehnicienii, pe toți cititorii, ați ai revistei cit și ai suplimentului «Racheta cutezătorilor», nutrim convingerea că nu ne vor dezamăgi așteptările nici în acest an. Ce ați dori să le spuneti acum, în plină perioadă de pregătire laborioasă, atît în numele Consiliului Național al Organizației Pionierilor, cit și personal?

ING. IULIU FURO. — Atît în numele Consiliului Național al Organizației Pionierilor cit și în numele meu personal, le urez mult succes! Să realizeze construcții ingenioase și utile și... să obțină premii cit mai frumoase!

«CUTEZĂTORII»: — Iar noi, în numele tuturor, vă mulțumim!

Profesorul Parbriz este supărat. În redacție sînt multe treburi de făcut, zilnic sosesc de la cititorii zeci de scrisori ce conțin o multime de întrebări, care mai de care cerînd un răspuns cit mai urgent: «Cînd publicați regulamentul expedițiilor?», «O să cîștige echipa noastră seria a III-a, din C.M?», «Ce viteză atingeau corăbiile vikingilor?», «Care e cel mai vesel om din lume?» E interesant să răs-

punzi unor asemenea întrebări, desigur. Dar nu e de loc ușor. Trebuie să cercezezi, să întrebi. Asta îți ia timp, și-atunci dialogul cu «rozetiștii», cu cei ce ne scriu în cadrul concursului permanent «Rozetele Cutezători» cine-l va ține? Profesorul Parbriz s-a hotărît: îl va ține tot el. A pus mina pe o foaie de hirtie și s-a dus să-și bată la mașină însemnările. Dar la mașina de scris, la aceeași mașină la care altădată (vă

mai amintiți?) o fată vioaie cu privirile agere... i s-a prezentat simplu Profesorul: Olguta, acum găsește un băiat! Seamănă cu Olguta și nu prea. E o fire mai neastîmpărată, mai nervoasă, pare veșnic presat de timp, iar privirile-i trădează o nestăpînită curiozitate. O curiozitate la fel de mare ca și a Profesorului.

— Dar dumneata cine mai ești?
— Eu sînt reporterul PIX!

— Și ce faci aici, cu ce te ocupi?

— Dacă sînt reporter?... Tocmai dumneavoastră să mă întrebați ce fac? Ce nu știu să facă un reporter! De pildă să scrie reportaje...

— Sau să discute despre calitățile sau defectele unui reportaj...

— Exact! Să scrie știri interesante...

— Sau să-i ajute pe corespondenți să ne trimită asemenea știri...

— Să...

— Ajunge băiete! Am înțeles. Locul tău este la concursul nostru permanent pentru un milion de reportieri «Rozetele Cutezători». Un milion de reportieri, cu simpaticul nostru Reporter Pix (care nu va participa la concurs!) un milion unu reportieri! Deci, dragi prieteni, din acest număr încep convorbirile noastre cu Reporterul Pix!

— Mulțumesc, Professore! Ești deosebit de bun cu mine. Voi încerca și eu să fiu cel puțin la înălțimea... Olgutei!

DRAGI PRIETENI,

Mi-a căzut în mină o scrisoare care mi-a atras atenția din capul locului: «Sîntem surori cu Tara King!». Titlul ei și modul foarte categoric în care Victoria Coroi (elevă la Școala generală din comuna Horia, județul Neamț) își începe corespondența ne trimite direct în miezul lucrurilor: «Știu că nu trebuia să spun așa asta, dar nu am putut

• UN CONCURS PENTRU UN MILION DE REPORTERI „ROZETELE

CORNELIU
NEGULESCU
CL. A VIII-a A,
LICEUL LEHIU,
JUDEȚUL IALOMITA

Jocurile

Ningea de aproape două zile. Pământul se acoperise din nou cu o mantie argintie și pufoasă. Nu era de loc ger, așa că m-am hotărât să mă plimb. Am luat-o spre parc, pentru că el era de obicei centrul jocurilor noastre. Fulgii săgalnici, dansau prin aer și mă împodobeau ca pe un veritabil Moș Gerilă. Am ajuns. Privese mirat. Pe aiei nimeni. Parcul pustiu vede mirarea mea și zîmbește șiret. După câteva clipe am înțeles. Abdicase de la tronul jocurilor în favoarea fratelui său derdeluș. M-am îndreptat glont într-acolo. De departe m-a întâmpinat larma copiilor de toate vîrstele. Îmbujorati și veseli unii urcă trăgîndu-și sînile, alții coboară pe ele chiuiind. N-am mai așteptat nici o clipă și-am alergat spre casă să-mi iau și eu sania. Eram tare nerăbdător și zbor alături de ceilalți, pe derdeluș. Drumul pînă acasă mi se păru o veșnicie. Îndată ce-am intrat pe poartă, m-am îndreptat spre locul unde știam că am lăsat-o primăvara trecută. Dar spre marea mea mirare sania nu era acolo!

— O fi în pod, mi-am zis. După ce am cotrobăit o bucată de timp — nu numai în pod, ci și prin toate cotloanele unde se putea ascunde o sanie — mi-am dat seama că nu e, și nu e!

Am intrat în casă tare abătut. Pe masă se afla un bilet. Era de la tata. Îmi comunica pe scurt că plecase să aducă pe fratele meu din satul învecinat, unde locuia bunica.

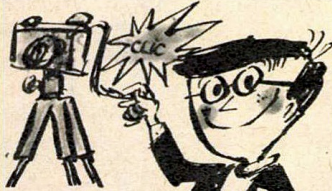
— Ce bine! mi-am spus. Am acum cu cine să mă joc!

Fratele meu era doar șase ani, dar este un minunat tovarăș de joacă și de năzbîtit. Și, mi-am uitat repede necazul pricinuit de sanie. Seara, tata s-a întors tot singur, fratele meu nu voise cu nici un chip să vină fără bunica. A rămas să vină împreună peste două, trei zile. M-am intristat puțin. Într-un târziu mi-am adus aminte și l-am întrebat de sanie. Tata m-a privit mirat și mi-a spus:

— Am dus-o fratelui tău la bunica.
— Și eu? întrebai.
— Tu?! se miră tata și privind spre mine, începu să ridă. Tu ai 14 ani!
Atunci am înțeles.

Mă simțeam în acel moment între două focuri ce răspindeau lumină și căldură. În timp ce mă îndepărtam de unul, și-mi părea nespus de rău că flacăra-i cu toate că va lumina, nu mă va mai încălzi niciodată, mă apropiam de celălalt cu mult mai luminos și mai puternic. M-am așezat spunînd cu o voce care parcă nu era a mea. «La revedere, jocuri!» O voce serioasă de «om mare».

să mai rabd. Într-o zi șefului de clasă îi dispăruse 25 de lei». În acea zi, tu Victorita, și citeva colege v-ai transformat ad-hoc în detectivi și ați descoperit în cele din urmă pe vinovat, un coleg sau o colegă de-a voastră, despre care, nu ați fi crezut «că este în stare de așa ceva». Poate că nu există pedeapsă «mai aspră» pentru o faptă ca aceasta, de a-ți înșela un coleg, de a-i sustrage ceea ce îi aparține lui, decât să fii descoperit și să fii pus în situația de a roși în fața tuturor colegilor care au crezut în tine. Deci Victorita nu este numai un reporter bun, ci și un om de acțiune.

Livia Macovei — Liceul Gura Humorului, județul Suceava. Ne propui o colaborare în cadrul secției de fotoreportaje și în felul acesta ți-ai împlini «visul de mic copil, de a vorbi tuturor copiilor prin articole însoțite de fotografii, despre cele mai frumoase monumente din țară și din străinătate» și ne asiguri că fotoreportajele tale

«vor fi foarte îndrăgite de cititori». Da, sintem de acord cu condiția ca fotografiile să fie clare, proprii (nu reproduse), frumoase. Și dacă te pricepi să faci fotografii de ce nu ai aborda și altă tematică? Să zicem instantanee din... școala ta!

Pentru Liana Novac și Carmen Dobrin — Oradea, răspunsul la întrebarea dacă «este posibilă colaborarea a două colege (cazul vostru) care să reprezinte un singur punctaj» este destul de dificil de dat. Se poate totuși, ca punctajul realizat să fie împărțit la 2, dar pentru aceasta ar trebui să acumuleți 40 de puncte spre a primi fiecare o legitimație de corespondent special — conform regulamentului. Așadar, la lucru!

Reporterul PIX

■ RADARUL „ROZETELOR” ■ RADARUL „ROZETELOR” ■ RADARUL „ROZETELOR” ■

● Sute, sute de lei! O groază de bani erau în pachetul găsit pe stradă. Ileana s-a uitat în stînga, în dreapta și n-a văzut pe nimeni. Uluia, a rămas o vreme cu ochii alinați asupra hîrtiilor noi. «Oare citi or fi, cine i-o fi pierdut?» au fost primele ei gânduri. Apoi a strîns grăbit pachetul și a rupt-o la fugă. Nu s-a oprit deloc în fața unei clădiri din centrul comunei Sînsimion. «Știi, eu am găsit un pachet pe stradă...» a început ea, cu răsuflarea lăsată de alergătură și de... emoție. «Cum te cheamă», a întrebat-o seful

postului de miliție. «ILEANA VEREȘ» a răspuns ea, ca la școală. GABI BURJAN — corespondent special-Cutezători.

● În curînd, cercul «Foto» din școala noastră va fi în măsură să pună la dispoziție celor interesați planșul cu monumentele municipiului Giurgiu. Planșul va cuprinde date istorice și amănunte dintre cele mai interesante, mai semnificative. CRISTIAN GIURCĂ, Școala generală nr. 2 — Giurgiu.

«În orașul Curtea de Argeș, fostă prima capitală a Țării Românești, s-a dezvelit bustul viteazului domnitor Vlaicu Vodă. După dezvelirea monumentului, au făcut de strajă pionierii ai școlilor generale din orașul Curtea de Argeș, așa cum se vede din fotografia alăturată. CONSTANTIN IANCOLESCU, Școala Generală nr. 2, Curtea de Argeș.

ÎN SCOPUL CREĂRII ȘI CONTINUĂRII UNOR VALOROASE TRADIȚII PE LINIA ACTIVITĂȚILOR ÎN UNITĂȚILE DE PIONIERI, PRECUM ȘI AL PĂSTRĂRII UNOR DATE PRIVIND ISTORIA ACESTORA, EVOLUTIA LOR ÎN DECURSUL ANILOR, CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR A HOTĂRÎT SĂ SE ÎNSTITUIE «CARTEA DE ONOARE A UNITĂȚII DE PIONIERI».

O CARTE DE... AUR!

Ați citit vreodată o carte nouă? Da! vor răspunde cu siguranță cei mai mulți dintre voi. Unii vor argumenta chiar cu cite o carte apărută în urmă cu o săptămînă sau acum două, trei zile în librării. Dar o carte nouă, atît de nouă încît să se scrie chiar acum, în zilele acestea, ați citit?

Haideti s-o deschidem împreună. E o carte mare, cu coperti roșii, cu sule și sule de lile. E atît de nouă și de frumoasă încît abia o atingem. Să întoarcem primele file...

ȘI FLORILE DE ARNICI ÎNFLORESC PRIMĂVARA!

Sînt niște flori deosebite. De trei ani le tot căutăm pe la casele gospodinelor din satele și comunele județului nostru. În comuna Malu am găsit niște flori vechi, vechi, de peste 150 de ani. Aveau numai două culori, roșu și negru... Din alte părți am adus flori de culoare verde, albastră, sau roșie și verde... Și acum, cînd le-am găsit și le-am învățat meșteșugul, începem să le creștem chiar noi. Cum? Foarte simplu. Florile de arnici pot fi cusute. Noi am cusut toată toamna și toată iarna, ca florile noastre să înflorească primăvara aceasta, o dată cu florile pădurilor și cîmpurilor. Dacă ați venit să le vedeți! Știți? Florile noastre s-au așezat cumini în rînd, cum le-am învățat, una după alta, pe li, fețe de masă, pe servetele, pe hainele păpușilor noastre, care au îmbrăcat costumele naționale specifice locurilor acestora. De astăzi, cele mai frumoase lucrări vor călători cu trenul spre București. Acolo, la expoziția județeană, cusăturile noastre, executate de DOINA BADEA, FELICIA CRĂLEVICI, PETRUȚA MIRICĂ, LUIZA CĂLĂNESCU, GEORGETA CHIRAN și PETRUȚA CHILEA vor duce cele mai frumoase flori de pe meleagurile dănărene.

CUVINTELE LUI LENIN

Despre un băiat căruia îi plăcea să citească, să învete, să patineze, despre un băiat, care a învățat tot timpul excelent, fiind întotdeauna primul din clasă, s-au adunat să povestească pionierii detașamentului clasei a IV-a B.

Zile în șir, NICULINA DOBRIN, GRIGORAȘ OPREA, MIHAELA GRĂDINARU, VALENTINA POPESCU, și alții au cercetat la bibliotecă reviste și cărți din care au adunat cele mai frumoase versuri și cîntece despre LENIN, și pe care le-au prezentat într-o adunare dedicată copiilor sale. Aceasta este o adunare din șirul de manifestări pe care copiii le prezintă în cadrul centenarului LENIN. Redăm cîteva versuri recitate cu acest prilej: «Cuvintele lui Lenin — lungi plozi aurifere de mil și mil de stelu... s-au prefăcut în oameni, pulsează în artere prin care viața lumii impetuos străbate».

În «împărăția» căpriorului Cătălin.

Ultimul retuș și... «vocea» interfonului se va auzi undeva, departe.

O STIRE DE ULTIMA ORĂ

Într-o zi, o voce nouă ne-a atras atenția: prima lucrare pentru concursul minitehnic este gata! Interfonul, opera «maistrilor» MARINEL MARIN, MARIUS GRIGORESCU și MIHAI ONU poate fi văzută la camera pionierilor.

Flori de arnici

rilor! Acest interfon poate fi văzut și încercat. Activitatea minitehnicilor continuă pentru realizarea generatorului de ton, a voltmetrului electronic, a incubatorului electric și a altor lucrări care, după cum spun autorii lor, întresc mai mult decît... mențiunea pe care au obținut-o anul trecut.

CĂSUȚA DE TURTĂ DULCE!

...Nu este chiar de turtă dulce. Îi spunem noi așa, pentru că este mică, parcă ar fi dintr-o poveste. Dar chiar dacă nu e dulce, ne place grozav să mergem acolo, și ne îngheșim care mai de care. De ce? Pentru că acolo este Cătălin, căpriorul nostru. Azi am mers iar la el, am făcut curățenie, am adus fin și apă. Cineva era de părere să dăm și zăpada din jurul căsuței, dar n-am dat-o. Doar în pădure nu dă nimeni zăpada la o parte. Iarna, căpriorule trăiesc printre copaci înconjuțați de zăpadă. Așa că o lăsăm și noi. Facem tot ce putem ca să se simtă... ca la el acasă căpriorul. Azi am făcut o fotografie cu Cătălin: i-au dat cornițele, parcă ar fi niște mugurașii!

Am răstoit cîteva file dintr-o carte. Dacă vreți să știți ce s-a mai întîmplat cu pionierii de aici, cu căpriorul, dacă a rămas între copii sau dacă a fugit în pădure, răstoiți în continuare cartea. Dar n-o căutați în librării. Pe copiii aceștia și faptele lor le găsim doar în cartea de onoare a unității de la Școala Generală de 10 ani nr. 4 din orașul Giurgiu.

LIDIA NOVAC

CUTEZĂTORII” • UN CONCURS PENTRU UN MILION DE REP

LOCURI UNDE A TRĂIT LENIN PORONIN

Urmărit de poliția țaristă pentru activitatea sa revoluționară, Vladimir Ilici Lenin a fost nevoit să-și desfășoare activitatea și în străinătate păstrînd însă, în permanență, legătura cu prietenii politici și cu rudele din țară.

«Acum citeva zile — scria el rudelor în anul 1913, ne-am mutat... pentru vară, la munte, în satul Poronin, la șapte kilometri de Zaczopane. Acest sat se află lângă Munții Tatra, la 6—8 ore de drum cu trenul de la Cracovia spre sud».

Aici, la Poronin, Lenin și Krupscaia, tovarăsa lui de viață, au locuit pînă la 26 iulie 1914, cînd el a fost arestat de poliția austriacă și dus la închisoarea din Nowy Targ.

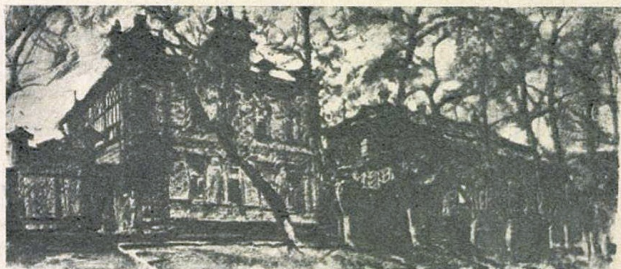
Acum cîteva ani, vizitînd Polonia, m-am dus să văd și eu Poroninul, casa în care a trăit marele gînditor revoluționar. Iată camera de dormit, foarte curată: două paturi de lemn, simple, velința frumoasă și covorașul țărănesc, lampa de gaz și luminările de seu. Într-o altă cameră mai mică, Lenin își avea biblioteca, masa de lucru și o dormeză, pe care se odihnea cînd îl cuprindea oboseala studiului. Pe polița de brad se află și azi aceleași cărți de filozofie, știință, literatură — Marx, Hegel, Heine, Cehov etc. În pridvorul căsuței se păstrează și acum scaunul țărănesc, pe care Lenin se odihnea în ceasurile așteptării, cuprînzînd cu privirea ochilor săi iubitori de frumos, pădurile de brazi și poienile dimprejur. Vedea aici turme de oi la păscut și asculta glasul dulce al tîlăngilor. Erau, poate, clipe cînd fruntea lui plină de gînduri simțea mai puțin fierbințeala, cînd Lenin își amintea în tihnă de cei de acasă, de acei oameni asupriți și exploatați, pe care în 1917, el i-a ridicat și i-a condus în lupta cea mare, victorioasă, a partidului bolșevicilor.

În timpul cît a trăit la Poronin, Lenin a muncit intens. Aici el a scris un mare număr de articole și lucrări cu caracter programatic.

În amintirea lui Lenin, la Poronin s-a deschis un muzeu și s-a ridicat o statuie. În camerele acestui muzeu, pe lângă documentele de mare valoare, privitoare la activitatea pe care Vladimir Ilici a desfășurat-o aici, se găsesc și cîteva tablouri care îl înfățișează în toată mărirea și simplitatea sa. Într-unul dintre acestea Lenin stă de vorbă cu muncitorii din Cracovia, iar în altul, cu ciobanii din Poronin.

Muzeul are zilnic vizitatori veniți din diferite părți ale lumii. Aici ei retrăiesc clipe luminoase din viața celui mai bun prieten al oamenilor muncii de pretutindeni: Vladimir Ilici Lenin.

RADU SANDU

SIMBIRSK, AZI ULIANOVSK — STRADA V.I. LENIN

▼ — GIMNAZIUL ÎN CARE A ÎNVĂȚAT VOLODEA

Urmele omului

Odată Volodea și fratele său mai mare Sașa, s-au luat pe urmele unui om necunoscut, lăsate în pădure. Acolo unde pămîntul era umed aceste urme se vedeau clar. Se vedeau pînă și forma țințelor de pe talpa încălțărilor. Pe alocuri însă, urmele fuseseră astupate de frunze sau de conurile de brad. Uneori cei doi băieți descopereau calea străbătută de acel om numai după unele semne pe care acesta le lăsase în trecere. De pildă, a strîmbat o ramură de salcie deasupra unui izvor cu apă limpede. Pesemne că se oprise să bea apă. În alt loc a pus două crengi groase peste pîrîu; a lăsat astfel o punte pe care puteai să treci fără să te descalți. Tot acel om a dat la o parte o creangă mare de stejar. Aceasta fusese ruptă de furtună și atîrna probabil deasupra cărării.

Sașa înainta și din cînd în cînd se încrunta. Trebuia să ajungă repede la casa pădurarului. Acolo urma să se strîngă toți ai lui. Dimineața venise încoace cu familia și după un mic popas ai lui se împrăștiaseră prin pădure după ciuperci.

Volodea și Sașa plecaseră împreună, dar pe neașteptate se rătăciră. «Pînă

la urmă tot ieșim noi la marginea pădurii — se gîndea Sașa. Numai că Volodea o să obosească». Și îngrijorat se uita la micul său frate.

Spre marea lui mirare însă, deși obosit și transpirat, în pădure era zăduf mare, Volodea ridea.

— De ce ești atît de vesel? îl întrebă Sașa. Ce ai găsit de te bucuri așa?

— Cum, tu n-ai observat nimic? Volodea îi făcea șăgalnic cu ochiul. Ce frumos este, că înaintea noastră a trecut un om bun! Cîtă bunătate a lăsat el în urmă!

Sașa îl privea surprins: de unde astfel de gînduri la un copil? Și fără voia lui se simți cam stîngerit. De ce oare totdeauna căutam să-i subapreciem pe frații mai mici?

Sașa îl îmbrățișă cu drag pe Volodea și cufundat în gînduri spuse o vorbă, pe care fratele său n-avea s-o uite niciodată:

— Ai dreptate, Volodea, prin viață trebuie să trecem în așa fel, încît să lăsăm urme ale faptelor noastre bune!

N. BOGDANOV

Traducere de T. HOLBAN

● «HERCULES» ȘI «GIGANT»
 ÎSI UNESC PUTERILE ●
 DOUĂSPREZECE ȘI TREI-
 SPREZECE MINUTE — ORA H
 ● DOUĂ VRĂBII AMENINȚĂ
 ECHILIBRUL COLOSULUI
 DE OTEL ● UN CĂRUT CU
 96 DE ROTI

Pregătirile, pentru ora H, au durat peste două săptămâni, cu o meticulozitate enervantă, cu «repetiții» generale chinuitoare, aici în bazinul docurilor gălățene construite de Anghel Saligny. Memorez cuvintele inginerului Laurențiu Murgeanu: «Am construit mai întâi o platformă de beton armat. Pentru trailer. (Trailerul era în cazul amintit un căruț uriaș, cu 96 de roți pneumatice). Apoi, zi de zi antrenamente la cele două macarale plutitoare «Hercules» și «Gigant». Fiecare, cu o putere de ridicare de 100 tone. Total deci — 200 tone forță. Dar de unde să iei o asemenea

Laurențiu Murgeanu își aprinde țigara cu ochii la cele 200 000 de kilograme suspendate în aer. Un gest necugetat, o mișcare bruscă și... monolitul de oțel ar perfora blindajul cargoului ca pe o foaie de hirtie.

«Hercules» și «Gigant» gem. Cablurile — întinse la maximum. Zbirnii ca niște fantastice strune de violoncel. Apa bazinului lucește. Pe suprafața învăpăiată de soare umbra unui cargou roșu, de pe cala șantierului. Curind și acesta se va desprinde pentru totdeauna de țarm...

Un om traversează spațiul liber de la trailer spre chei. Trece exact pe sub cele 200 000 de kilograme ce se leagă în aer. E Ion Dudu, maistru la transporturile combinatului. Sus, cablurile, trosnesc. Cele două macarale plutitoare s-au așezat în apa bazinului până dincolo de linia de plutire. Fiecare fibră a metalului e suprasolicitată. Pe fiecare moleculă de nit apasă greutatea fabuloasă, să le despică. Sus, în cabinele lor, mai aproape de soare cu câțiva metri, Tănase Dobre, și Costică Gheorghe privesc ca hipnotizați la colosul din văzduh. Un semn, o comandă, o rotire la stînga.

Angrenajele metalice gifie. Din nou un semn, o comandă. Cadrul de caaj, de forma unei lire imense, se află la doi metri de trailer. Lîngă Dunăre e răcoare. Dudu, care măsoară nu știu ce cu un metru, are fularul desfăcut. Halatul gri, murdar, flutură desprins din nasturi.

— Opreți!

Fleșa macaralelor — un fel de cioc de prindere de 16 tone — încremenește. Două vrăbii, obraznice, se așază pe blocul din oțel suspendat.

— Dudule, de ce nu le alungi? Strică echilibrul...

Nu ride nimeni.

— Coboriți.

Caja grea e coborîtă milimetru cu milimetru. Atinge patul — grinzile groase de lemn de pe trailer. Lemnul țipă, se moaie. Traversele de metal, roșii, ale enormului căruț se lasă, se curbează și ele. Apasă pe cele 96 de roți pneumatice. Pneurile se turtesc.

— Măriți presiunea în roți!

Gata. Convoiul de peste 70 metri lungime, tractat de trei mașini ce însumează 750 cai putere — autentică herghelie — se pune în mișcare greoi.

Roțile gem. Ici-colo se afundă în pămîntul umed, saturat de ploi și blestemat în destinul său geologic cu ape freactice împinzite la suprafață...

— Opreți! Stați! Opreți!

O femeie taie calea convoiului. E Marilena Popa de la Romtrans.

— Ce s-a întimplat?

— Păi... luați așa... fără forme, marfa din docuri?

— Marfa?!...

— Semnați-mi aici hîrtia de primire... Gluma e bună și se rîde. Se oferă mai mulți să semneze. Marilena Popa îi mustră însă că nu au respect pentru acte...

Convoiul traversează orașul. Pe «Republicii» se încrucișează cu o căruță. Calul alb privește blazat la «herghelia» ce nechează alături de strident. Într-un parc — fostul «Tenis-Praf» o altă macara depune pe un soclu un obiect înfășurat cu grijă. «Ce aveți aici?». «O statuie!». Eșarfa-i dată la o parte. Marmura, dăltuită cu har, înfățișează o mamă cu copilul în brațe. Muncitorii, obosiți de efort, își aprind și ei câte o țigară. Privesc la trailerul ce defilează prin fața lor.

GALATI

MITOLOGIE CONTEMPORANĂ

greutate? S-a umplut un bac cu balast și, la o comandă unică, în aceeași fracțiune de secundă, cablurile lui «Hercules» și «Gigant» trebuiau să ruleze. Inceț, inceț, bacul greu, urca de la suprafața apei. Operația era judecată critic, consemnată într-un adevărat jurnal de bord. Așa au reușit în această competiție, a celor mai buni, macaragii Tănase Dobre pe «Gigant» și Costică Gheorghe — pe «Hercules». Sincronizarea perfectă a puterii de ridicare a celor două macarale — iată ce li se cerea celor doi. Un amănunt dacă vreți. Dar un amănunt aflat la treapta cea mai de sus a profesiei.

Douăsprezece și treisprezece minute. Ora H. Văzduh limpede. Cer înalt, adînc, de sfîrșit de mai. Lîngă cele două macarale plutitoare, un cargou românesc abia întors din cursă. Prova încărcată răspîndește în jur un miros de alge oceanice, de apă sărată. În adîncul calei, instalațiile acelea enorme — de pînă la 197 tone fiecare — cadrele de caaj pentru laminorul combinatului siderurgic.

— Începem?

— Pregățiți-vă!

Un pescăruș săgetează spațiul în drumul lui spre fluviu. Aripile albe aproape că ating ciocurile celor două macarale. Un fluier. Apoi, un gest. «Hercules» și «Gigant» încep în aceeași clipă rularea cablurilor de oțel. Motoarele trag încă ușor. Cablurile — șerpi negri, uriași — deapănă fără grabă. Ecouri limpezi străbat albia largă a Dunării. Vin înapoi, azvîrlite de celălalt mal. Aici, se îngemănează cu ecourile șantierului naval.

— Dă-mi o țigară.

— Parcă nu fumezi?!

— Acum... știu...

— Trebuie să fie tare grea bucata aia de fier.

— Două sute de mii de kilograme.

— Atît?

— Atît.

Statuia albă, frumoasă, care împodobește din clipa asta orașul, are 2 000 de kilograme...

...Șoseaua de la balta cătușii. «Ocolim podul peste calea ferată. Trecem pe variantă!». «Ocolim podul, trecem pe variantă!» este repetată comanda. Podul n-a mai fost încercat la greutatea asta. Și nimeni nu are chef de risc inutil. Se coboară pe variantă. Pe malurile bălții, pescari amatori. Prind biban, roșioară.

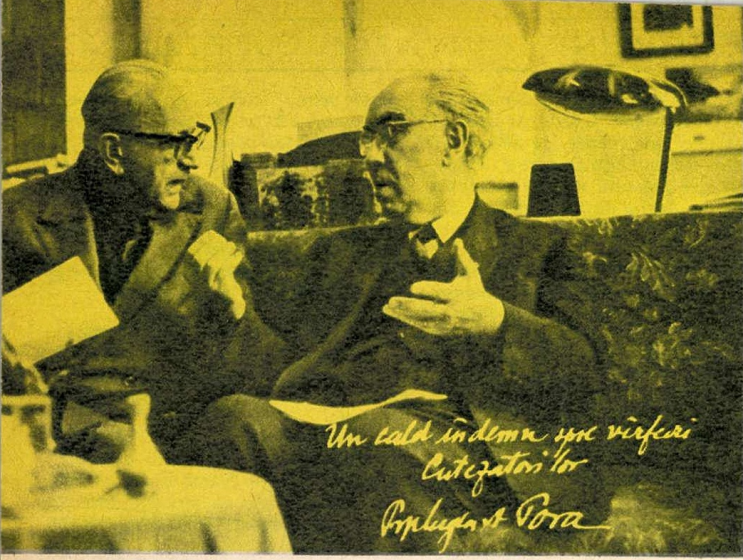
Iată și calea ferată. De aici încolo urcușul. Apoi, șoseaua lată spre Combinat. Cînd să treacă linia, o feavă de la sistemul de dirijare — plesnește. Încercătura alunecă un pas spre o muchie a drumului. Atît. Un pas. Cele 96 de roți încep să se scufunde. 750 de cai se opintesc. Nimic. Odată, de două ori, de nouă. Șeful gării de la Barboși vine înfuriat la fața locului. Circulația e blocată.

Au urmat o zi și o noapte de zbateri. De nesomn. De ofensivă eroică. Balta via. Bibanii și roșioarele au fugit în stuț. Au plecat și pescarii. Dudu a adus la fața locului alte herghelii de cai putere. Oamenii și tehnica se aflau alături, într-o înclăstare fără egal. Într-un examen al voinței. Al îndrăzeliei. Al nervilor.

Au învins oamenii înscriind una dintre cele mai vibrante pagini ale epopeii oțelului gălățean.

ILIE TĂNĂSACHE

Cutezători | 7

Academicianul Eugen Pora și scriitorul Aurel Lecca în timpul convorbirii.

*Un cald îndemna spre viața
Cutezătoriilor
Poplușor Pora*

EUGEN A. PORĂ S-A NĂSCUT LA BUNEȘTI PE TÎRNAVE ÎN ANUL 1909. DUPĂ CE ȘI-A LUAT DOCTORATUL ÎN BIOLOGIE LA CLUJ, S-A SPECIALIZAT ÎN DIFERITE INSTITUTE DE BIOLOGIE ȘI FIZIOLOGIE DIN STRĂINĂTATE. ÎN TARĂ A LUCRAT ÎN TIMP DE MAI MULȚI ANI LA STAȚIUNEA BIOLOGICĂ DE LA AGIEA.
EUGEN PORĂ ESTE MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÂNE. EL CONDUCE SECȚIA DE FIZIOLOGIE COMPARATĂ A CENTRULUI DE CERCETĂRI BIOLOGICE AL FILIALEI ACADEMIEI DIN CLUJ. ESTE REDACTOR RESPONSABIL AL REVISTELOR DE ZOOLOGIE ALE ACESTEI INSTITUȚII. DIN ANUL 1944 PROFESORUL PORĂ ESTE ȘEFUL CATEDREI DE FIZIOLOGIE ANIMALĂ ȘI HIDROBIOLOGIE A UNIVERSITĂȚII DIN CLUJ.
PRIN STUDIILE DE FIZIOLOGIE ECONOMICĂ ASUPRA ANIMALELOR ACVATICE S-A FĂCUT CUNOSCUT ȘI ÎN STRĂINĂTATE. A FOST ALES MEMBRU AL «ACADEMIEI DE ȘTIINȚE DIN NEW-YORK», AL «SOCIETĂȚII INTERNAȚIONALE DE LIMNOLOGIE», AL «SOCIETĂȚII PENTRU STUDIUL RITMURILOR ÎN BIOLOGIE», AL «ASOCIAȚIEI FIZIOLOGILOR DE LIMBĂ FRANCEZĂ».

Oceanul Planetar! Cea mai enigmatică față a planetei noastre. Oricum, cea mai cuprinzătoare. Cea mai plină de surprize. Oceanul! Călătorii adevărate și imaginare. Certitudini și ipoteze. Un stimul permanent pentru gîndirea omului, pentru activitatea sa, pentru visurile sale. Primim zilnic la redacție zeci de întrebări referitoare la viața oceanului, la tainele și măturisirile sale științifice. Am ales o parte din aceste întrebări și, prin intermediul distinsului nostru colaborator, scriitorul **AUREL LECCA**, ne-am adresat academicianului prof. **EUGEN PORĂ**, unul dintre participanții, în anul 1962, la cea de-a 35-a expediție oceanografică, întreprinsă cu vasul sovietic de cercetări «Viteaz» în Oceanul Indian.

CUTEZĂTORII. Ați călătorit de-a lungul «bulevardelor» și «gropilor» abisale. Ați cercetat, ați tras concluzii, ați făcut ipoteze. Credeți că se mai găsesc încă specii necunoscute în multimilenarul nostru Ocean Planetar?

ACAD. PORĂ. Cu siguranță că da! În prezent există dispozitive speciale de pescuit în stare să poată prinde animale ce traiesc la adîncimi de peste 8 000 metri. În marile gropi abisale se găsesc forme de animale străvechi — fosile vii — care cu milioane de ani în urmă își petreceau viața la suprafața oceanului. În urma apariției unor viețuiri mai bine dezvoltate, formele vechi s-au retras în zonele mai puțin populate, unde condițiile de viață sînt mai grele. Acolo s-au adaptat și pot fi găsite și azi. Adulții care trăiesc aici, se reproduc însă în straturile superioare ale apelor, spre suprafața mării unde puietii se poate hrăni mai lesne. Abia mai tîrziu se îndreaptă spre abisuri. Acolo întîmpină mai puțini dușmani.

CUTEZĂTORII. — Marele nostru biolog Racoviță a admis chiar existența în Oceanul Planetar a unei uriașe viețuitoare care n-ar fi însă «sarpele de mare», ci un mamifer. Dumneavoastră ce părere aveți?

ACAD. PORĂ. — Este posibil ca, în părțile sudice ale Oceanului Planetar, mai puțin cunoscute, să trăiască animale de dimensiuni uriașe. Să fie o reptilă, să fie un mamifer? nu există încă un temei științific pentru a se face asemenea precizări.

CUTEZĂTORII. — Cunoscutul savant german Alfred Wegener, afirmă — în celebra sa teorie — că cele șase continente au «călătorit» și încă mai:

«călătoresc», ca și aisbergurile, pe oceane. Cum explicați faptul că Antarctica și Australia au făcut cea mai lungă «promenadă» traversînd aproape toate meridianele Pămîntului?

ACAD. PORĂ. — Antarctica a fost primul «bloc» care cu milioane de ani în urmă, s-a «rupt» din continentul inițial numit de geologi Gondvana. Australia a fost cel de al doilea bloc continental care l-ar fi părăsit. Viața animală de pe al cincilea continent a rămas la stadiul în care ajunseseră mamiferele (marsupialele) în momentul separării. În restul lumii, cînd au apărut mamiferele superioare, marsupialele au dispărut.

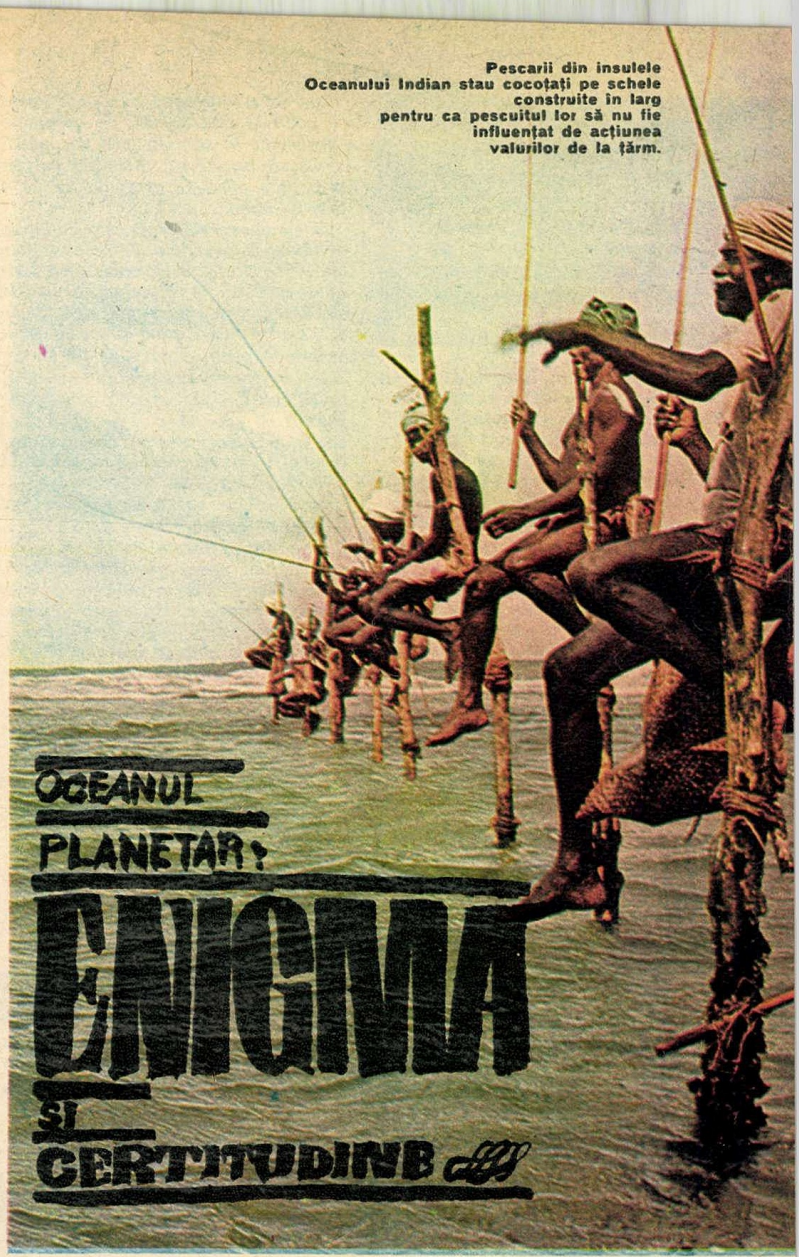
CUTEZĂTORII. — Pe coasta Australiei ați întîlnit ciinele dingo. El se distinge printr-o particularitate: nu latră. De ce?

ACAD. PORĂ. — În trecutul îndepărtat, cînd aborigenii australieni au migrat din Asia în Australia, au adus cu ei și ciinele dingo, animal care a rămas prietenul nedespărțit al băștinășilor. Se pare că organul vocal al acestor ciine a pierdut capacitatea de a scoate sunete, datorită unei modificări ce s-a produs în structura sa celulară. Ca urmare, ciinele dingo nu mai latră.

CUTEZĂTORII. — Ziarele au relatat, nu de mult, despre «sinuciderea în masă» a numeroase balene. Este posibil ca acest uriaș mamifer să-și ia singur viața?

ACAD. PORĂ. Cetaceele despre care s-a scris în ziare au fost o specie de balene de mici dimensiuni. Dușmanul cel mai de temut al balenei este un cașalot care se prinde de botul ei și nu-și slăbește strînsura pînă ce cetaceul nu moare. Cașalotul îi mănîncă numai limba, rechini însă se ospătează din resturile marelui cetaceu. Se pare că aceste balene, din pricina încă nedes-

6. Lemurienii — pimele mamele aprute pe pămînt cam acum 80 milioane de ani și care azi nu mai trăiesc decît în insula Madagascar.

Pescarii din insulele Oceanului Indian stau cocotați pe schele construite în larg pentru ca pescuitul lor să nu fie influențat de acțiunea valurilor de la fîrm.

OCEANUL PLANETAR ENIGMA ȘI CERTITUDINE

lușite, și-au pierdut simțul de orientare și — fuoărite de casaloti — au eșuat pe plăji unde au murit asfixiate.

CUTEZĂTORII. — O zicală întîlnită în folclorul multor popoare spune: «Peștele cel mare înghite pe cel mic». Cercetări oceanologice recente arată că se poate și... viceversa! Plasele au sîcș la suprafața peștii în aie caror stomacuri au fost găsiți alți pești de două-trei ori mai mari. Cum se explică acest fenomen?

ACAD. PORĂ. — Asemenea cazuri se petrec în zonele abisale ale oceanelor. La adîncimi de peste 5 000 m hrana este din ce în ce mai rară. Unii peștii abisali au atît gura cît și stomacul elastic, putîndu-se dilata foarte mult, astfel încît le este ușor să înghită vietuitoare de două ori și chiar de trei ori mai mari!

CUTEZĂTORII. — În ultimul timp presa a relatat de asemenea, în ample reportaje «ofensiva» dezlîntuită de

stelele de mare împotriva corallilor din Oceanul Pacific. S-a afirmat că aceste echinoderme răpitoare ar putea distruge insulele de corali... Ce părere aveți dumneavoastră?

ACAD. PORĂ. — Pericolul este destul de mic. Nu atît stelele de mare «sapă» la temelele atolii, ci mai ales viermii și ursinii. Atunci cînd galeriile făcute de aceste animale rămîn libere se acumulează în ele mlurii care consolidează structura de bază a atolului. Insulele atolice pot dispărea numai prin scufundarea rapidă a platformei submarine pe care sînt clădite.

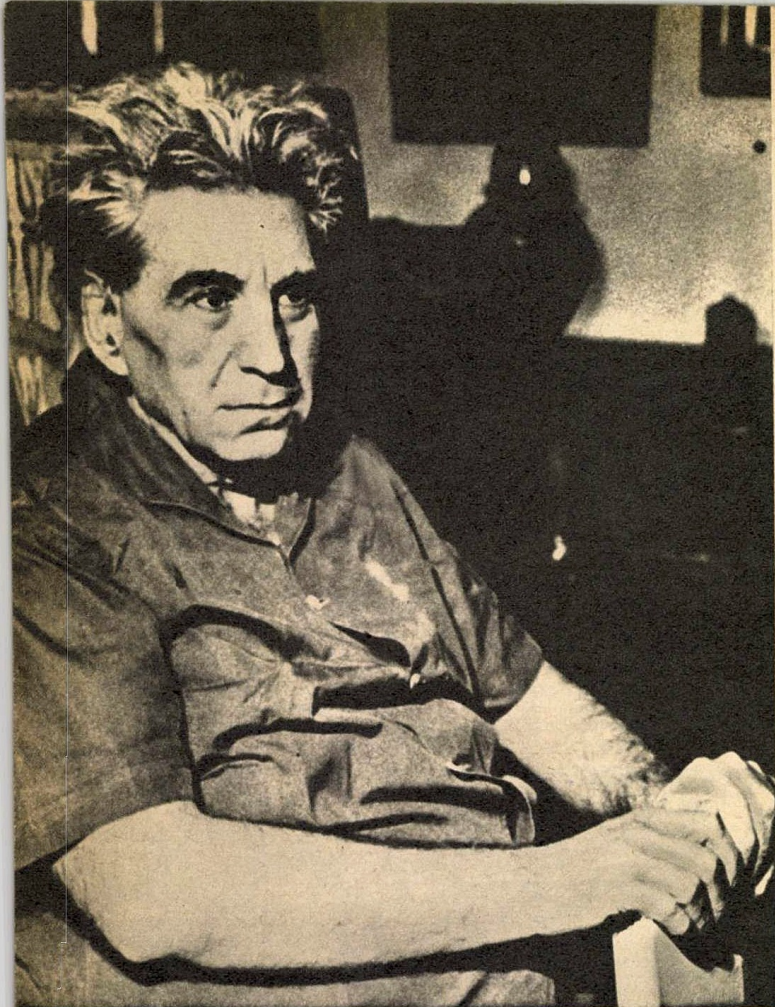
CUTEZĂTORII. — Pentru că a-ti vorbit de procese de scufundare rapidă, vă rugăm să ne spuneți dacă este posibil ca în intervalul de două-trei decenii fundul oceanului să se scufunde cu sute și chiar mii de metri?

ACAD. PORĂ. — Mișcările scoarței

-
- 3

Monsieur marin
— lung de 12 m — întâlnit
de fregată
britanică «Daedalus»
în Oceanul Atlantic.

G. Călinescu

Eram bărbatul care...

*Eram bărbatul care-n singurătăți petrece,
Ca vulturul pleșuv pitit în stînca rece.
Nesuferînd cîmpia fugeam de cei de jos,
Băteam din aripi iute spre muntele sticlos,
Și peste creste nîșe făcînd ocoluri rare
Granitul mohorit îl apucam în gheare;
Să scriu pe cer eclipse eu mă credeam ales,
Pe sus scoteam un țipăt de nimeni înțeles.*

*Cînd coama-mi străluci la tîmple sideral,
Mă coborîi în vale ca un Virgil pe cal
Cu lira într-o mină, cu hăjurile-ntralta,
Unde foșnește griul sau așchii scoate dalta,
Strînsei în spume friul, făcui la oameni semn
Cum să arunce coasa, cum să cioplească-n lemn,
Cîntam. Dar prea departe de ei ședeam în sa,
Din gura mea un murmur nedeslușit ieșea.*

*Descălecai. Le-am zis: În obște mă prenumăr,
Lăsați-mă bușteanul să-l țin și eu pe umăr,
Din moară să scot sacii, albit tot de făină,
Să trag cu voi din baltă de peste plasa plină.
Veghea-voi turma noastră-n ocolul de nuiete,
Cu plumb și cu mistrie urca-mă-voi pe schele.
Frățește mi-au strîns mîna: — Tovarăș fii cu noi,
Un fluier simplu taie-ți și fă-ne cînturi noi.*

Fascinanta viață

de GEORGE IVAȘCU

A-l evoca pe G. Călinescu înseamnă a încerca să cuprinzi, în liniile fatal limitate ale paginii scrise, un spirit de excepțională mobilitate, cutezător și fantast, adică avînd forța interioară de a începe și a desăvîrși acțiuni majore în planul spiritual. De-a lungul a patru decenii, adică din 1925 și pînă în acea zi de martie 1965 cînd ființa lui s-a îndepărtat definitiv dintre noi, G. Călinescu a fost pentru generația contemporană Criticul, Istoricul literar, Poetul, Romanțierul, Dramaturgul, Jurnalistul, Profesorul de fiecare dată neobosit în a descoperi și exprima noi și noi lucruri, de a contribui la edificarea și înflorirea culturii românești. Temperament de cetățean, intim legat de toate marile probleme ale țării și ale poporului, Călinescu era un om al prezentului ale cărui cerințe imediate, dar și perspective, le intuia și dorea a le găsi rezolvarea ideală. Ca atare, el era, firesc, și un om al viitorului, fiindu-i proprie «pornirea vijelioasă de a depăși liniile timpului și a ieși ca un vulcan formidabil dintr-un ocean pacific, desflînd neantul», — cum îl caracteriza chiar scriitorul pe alter-ego-ul său literar, arhitectul Ioanide, erou al romanelor *Bietul Ioanide* și *Scrinul negru*.

Organica sa situare în actualitatea socială și intelectuală a vremii este, desigur, sursa a ceea ce, pentru noi care l-am cunoscut, se constituia ca o trăsătură dominantă a personalității: fascinanta sa tinerețe, neobosită și cutezătoare sa tinerețe. Călinescu însuși teoretiza, de altfel, condiția de a fi tînăr: «Cu tinerii am această trăsătură comună: că-mi place să învăț mereu, și părăsesc

bucuros scaunul catedratic spre a sta în bancă alături de ei și a asculta lecția unor profesori mai tineri. Constat adesea cu rușine că multe lucruri nu le știu așa cum trebuie și chiar dacă nu mărturisesc ignoranța dintr-o firească vanitate, îndrept repede și pe furis ceea ce se mai poate îndrepta».

Autor al cîtorva sinteze fundamentale în critica și istoria noastră literară, dintre care cele dedicate vieții și operei lui Eminescu sau personalității lui Creangă; autor, apoi al acelei monumehtale și unice, încă, *Istoriei a literaturii române de la origini pînă în prezent* (adică, pînă în 1941, cînd a apărut); autor, în același timp, al cîtorva romane, intrate în circuitul valorilor clasice, poet și dramaturg original, conducător de reviste și institute de cercetări, — Călinescu a găsit mereu disponibilitatea de a fi și a acționa ca om tînăr, mereu dornic de a se perfecționa, de a munci cu o impresionantă pasiune și dăruire. Adăugînd vocației sale artistice o tenace perseverență și o larg cuprinzătoare curiozitate intelectuală, Călinescu ca exemplificat tipul creatorului total de formație renascentistă, capabil a ilustra diferite activități spirituale. În același timp, tinerețea, febrilitatea spiritului său se raporta la un fond de armonioasă clasicitate, la un deosebit de acut simț al valorilor și al culturii. Efflorescența spiritului său era dirijată de o ordine interioară desăvîrșită.

Dinamica însăși a destinului uman și artistic al celui care a fost George Călinescu implică o nobilă lecție de umanitate, exemplară pentru fiecare dintre noi.

GEORGE

Amintiri

de DINU PILLAT

Foarte tinerii cititori ai acestei reviste vor avea prilejul într-o zi, ajunși în ultima clasă de liceu, să aște din manualul de limba română ce înseamnă G. Călinescu

pentru cultura și literatura țării noastre. Le va fi dat să ia cunoștință, prin lecturi personale, de opera multilaterală a unui scriitor de geniu, deopotrivă de fascinant

Fofează, care a fost găsit zgribulit într-un colț de stradă într-o dimineață riguroasă, i-a devenit prieten nedeșpărțit lui Călinescu.

CĂLINESCU

ca istoric și critic literar, romancier, poet sau moralist. Nu cred că este cazul să caracterizez cu anticipare un autor, a cărui descoperire, la timpul potrivit, are să constituie desigur pentru ei un obiect de pasiune intelectuală, ca puțini alți scriitori români. Ceea ce as vrea să le comunic acum sînt doar cîteva mici amintiri, în măsură să indice una din componentele modului de manifestare a lui G. Călinescu în viața sa de toate zilele, componenta copilului care a supraviețuit în el, în ciuda virstei, cu o nealterată candoare. Ajungînd la un moment dat a-i fi asistent la catedra de la Facultatea de litere și mai apoi colaborator la Institutul de istorie și teorie literară al Academiei, am putut să cunosc de aproape un profesor cu totul uimitor, de o ingenuitate în fantezie și cu o disponibilitate la joc, pe care oamenii nu le au de obicei decît în copilărie.

În vacanțele de vară din ultimele două decenii de viață, petrecute mai toate la Eforie Sud, între orele de plajă de dimineață și acelea de nămol la ghiol de după masă, G. Călinescu făcea smee de hirtie, pe care le încerca apoi cu încordare în bătaia vîntului și sfîrșea prin a le da cite unui copil din vecini. Într-o casă de odihnă de la Sinaia, mi-a fost dat cîndva a-l vedea urcat pe un scaun, cînd se credea singur în salon, cum se distra tot privind la

nesfîrșit limbile unui ceas cu cuc, la orele cînd cucul trebuia să iasă și să facă: «Cu-cu!» Altădată, într-o excursie de documentare întreprinsă în Ardeal, cu tinerii săi colaboratori din Institut, i-a venit ideea nastrusnică de a cumpăra la un tirg niște revolve de ceramică, cu care i-a înarmat pe toți. Apoi, în drum printr-o pădure, a cerut să se oprească autobuzul și s-a amuzat să își înseneze propria execuție, lăsîndu-se fotografiat de cineva la picioarele unui copac, tîn-

tit de brațele cu revolvele întinse. Trebuie să adaug între altele că G. Călinescu era un pasionat colecționar de păpuși, cu interiorul de acasă populat excentric cu cele mai diverse mostre achiziționale în materie, cu prilejul călătoriilor sale în străinătate.

O trăsătură înedită de gingășie se denunța la el, în felul de a fi cu animalele. Avea prin 1955 o broască țestoasă, de care înțelegea să facă mare caz. L-am surprins într-o dimineață de primăvară,

venind să îl vîd acasă, cum stătea în curte să urmărească deplasarea greoaie a micel sale broaște țestoase pe dalele de piatră scîldate în lumină. Era aplecat asupra ei cu un aer înduioșat, monologînd ceva ce nu putea să fie deslușit de la poarta din stradă. Mai tîrziu, după moartea broaștei țestoase, afecțiunea i-a fost cîștigată în cel mai înalt grad de un ciine, pe care l-a botezat Fofează, un «seidenpinch» extrem de inteligent și sensibil, considerat pînă la urmă de el ca singurul său prieten adevărat. Cînd Fofează s-a întimplat să moară de bătrînețe, orb și aproape paralizat, suferința l-a făcut pe G. Călinescu să nu mai vrea cîteva zile să dea cu ochii de nimeni.

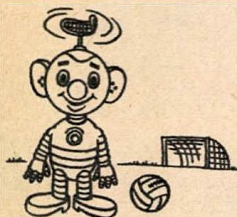
Cînd mi s-a cerut pentru revista «Cutezătorii» un articol despre fostul meu mentor, mi s-a atras atenția să nu uit cîmva a pomeni și despre «cărțurar». Ca elev, după cum reiese din niște mărturisiri făcute incidental de autorul însuși, G. Călinescu a fost un cititor care nu se deosebea prea mult de media acelor de vîrstă sa, gustînd mai ales «scrierile despre pieile-rosii, acelea cu aventuri sau cu probleme științifice», după cum bunăoară Jules Verne și Al. Dumas erau pentru el, la epoca de atunci, «geniile genilor». Cu timpul, pasiunea lecturii a ajuns să capete la G. Călinescu proporții enorme. Cînd l-am cunoscut personal ca profesor prin 1945, îmi spunea că nu se mai mulțumește a citi izolat opera unui autor sau altul, ci că merge la lecturi integrale de literatură întregi. Într-un articol, de la rubrica deținută de el ani de zile la revista «Contemporanul», declară la un moment dat ceva, care definește cum nu se poate mai concludent structura de spirit a «cărțurarii» G. Călinescu: «Se pune odată întrebarea: dacă v-ai duce pe o insulă în ocean, care ar fi acele cărți (și se dădea un număr restrîns) pe care le-ai lua cu dumneavoastră? Întrebare absurdă, căci curiozitatea oricărui om este infinită. Eu aș fi luat cu mine o bibliotecă întreagă, cerînd totodată să mi se trimită regulat cataloagele de librărie».

Prin bunăvoința și amabilitatea doamnei Vera Călinescu, soția lui George Călinescu, pășim pragul casei de pe strada Viădescu din Capitală. Ochii ni se opresc pe mobile și obiecte de artă, pe cărți și tablouri de preț, pe tot ce odinioară a alcătuit cadrul intim în care a trăit și a creat autorul «Enigmei Otiliei».

CE ESTE O BANDĂ DESENATĂ ?

Răspunsul, dragi prieteni, poate veni în aparență foarte ușor: banda desenată este o poveste ilustrată. Dar este, într-adevăr, banda desenată doar o poveste ilustrată? În cazul acesta orice poveste, care ar avea câteva ilustrații la text

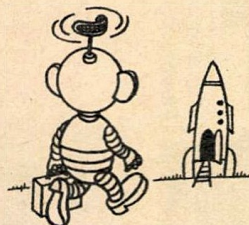

s-ar putea numi... bandă desenată! Atunci? Banda desenată este o poveste în imagini. Ei da, așa, parcă mai merge. Care va să zică, într-o bandă desenată, cu ajutorul unor imagini ni se povestește ceva. Ac-

centele s-au schimbat de data aceasta. Rolul prim nu-l mai joacă în acest caz textul, ci desenele. Ele trebuie să «povestească». Ele trebuie să ne

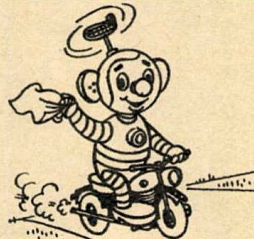
«vorbească». Dar cum pot vorbi desenele? În multe feluri. O știți și voi. Sînt desene lirice, care pot «vorbi» despre sentimentele și gândurile noastre, despre locuri și oameni pe care nici nu i-am cunoscut, despre... Dacă am pune asemenea desene unele lângă altele am obține o bandă desenată? Desigur că nu. Nu orice imagini, alăturate la întâmplare, pot constitui o bandă desenată, chiar dacă, fiecare desen în parte poate el însuși să ne spună multe lucruri interesante. Asta înseamnă că desenele, imaginile separate, trebuie să fie legate prin ceva între ele. Ce este acel ceva ce leagă imaginile dintr-o bandă desenată, într-o măsură așa de mare, încît

cu greu am putea renunța la un desen sau altul? Ei bine, acel ceva neapărat necesar este acțiunea, mișcarea unui subiect, care circula dintr-o imagine în alta, în așa fel încît încheagă toată suita de desene într-un tot inseparabil. Pentru că într-o bandă desenată pentru a se «citi» cît mai timpide, aproape dintr-o dată, imaginile trebuie să povestească acțiunea cît mai cursiv, cît mai clar, printr-o serie de imagini consecutive, care să decurgă, în logica subiectului, una dintr-alta.

De-ar fi numai atât și tot n-ar fi ușor! Dar noi am zis că într-o bandă desenată un rol impor-

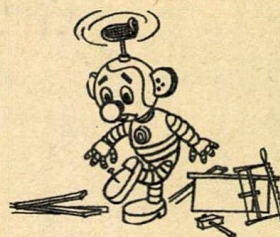
tant îl are mai ales desenul, imaginea! Tocmai de aceea imaginea, într-o bandă desenată, trebuie să fie cît mai sintetică, să fie cît mai sugestivă, prin minimum de mijloace artistice să exprime cît mai mult... Și totuși chiar dacă într-o bandă desenată, cuvîntul se retrage cu înțelepciune, atunci cînd este cazul, tocmai pentru a lăsa imaginea să spună mai mult în

locul său, asta nu înseamnă că el dispare cu totul. Cuvîntul apare cu promptitudine exact acolo unde și cînd este nevoie. Tocmai de aceea o replică, o observație a autorului, sau a unui personaj, un paragraf de trecere folosit cu pricepere, sporesc și mai mult interesul pentru banda desenată. «Balonul», «luna» în care se trece replica, din care cuvîntul decanșează ideea, capătă în acest caz o importanță tot așa de mare ca imaginea însăși. De fapt balonul și imaginea nici nu se pot despărți, într-o bandă desenată, bună. Ele trăiesc în același timp.

Am mai putea face și alte observații, desigur, în legătură cu specificul benzii desenate. Poate vom reveni. Deocamdată câteva lucruri doar, reamintind la personajul, sau personajele benzilor desenate. Jucînd rolul principal în fiecare imagine, ele imprumută, desigur, toate calitățile pe care trebuie să le posede imaginea

și despre care noi am vorbit mai sus. Trebuie să aibă mo-

bilitate. Trebuie să fie purtătoare unor idei. Trebuie să-și păstreze personalitatea în fiecare situație, în fiecare imagine. E necesar ca ele să poată exprima toată gama complexă a sentimentelor și a gândurilor noastre.

Un asemenea personaj ni se pare a fi și «COLEGUL MINITEHNICUS», desenat de C. ARNAL (părintele unui personaj de-acum devenit celebru: PIF) și care a pornit de la unele sugestii ale desenelor noastre. Dar «COLEGUL MINITEHNICUS» încă n-are o personalitate bine distinctă,

îiindcă, așa cum spuneam și în numărul 8 al revistei noastre, unde a apărut regulamentul concursului de benzi desenate, noi nu cunoaștem încă întim-

plările prin care va trece MINITEHNICUS în compania unor eroi din revistele «Cutezători» și «PIF», sau chiar a unor eroi din literatură, din basme, sau din imaginația noastră. Tocmai de aceea așteptăm cu atîtă nerăbdare desenele pe care ni le veți trimite în cadrul concursului. Pînă atunci, împreună cu colegul nostru de redacție, graficianul NIC. NICOLAESCU, vă sugerăm numai cîteva mișcări ale «COLEGULUI MINITEHNICUS», în contextul unor imagini cu totul disparate, care bineînțeles, nu mai așa cum apar ele aici, nu se pot constitui într-o bandă desenată. Imaginația voastră, dragi prieteni, ne-ați dovedit-o în atîtea ocazii, este practic nelimitată!

PETRE GHELMEZ

COLEGUL MINITEHNICUS

PRECIZEAZĂ

PENTRU MAI MULȚI CITITORI

a) REGULAMENTUL PREVEDE CA TOATE ÎNTÎMPĂRILE SĂ SE CHEME «AVENTURILE COLEGULUI MINITEHNICUS». DECI ESTE NECESAR CA EU SĂ FIGUREZ ÎN TOATE DESENELE PE CARE VOI, DRAGI PRIETENI, LE VEȚI TRIMITE LA REDACȚIE. ÎNTÎMPĂRILE POATE AVEA ȘI UN SUBTITLU.

b) REGULAMENTUL E CLAR: O PLANȘĂ L DIMENSIUNILE UNEI PAGINI DIN REVISTA CUTEZĂTORII — O ÎNTÎMPĂRILE ÎNCHIEATĂ. NU MĂRUL IMAGINILOR DE PE PLANȘĂ RĂMÎN LA APCIPIRIE CONCURRENTULUI. SE PO TRIMITE MAI MULTE PLANȘE, DECI MAI MULTE ÎNTÎMPĂRI.

c) TOATE PLANȘELE SE VOR TRIMITE ODATĂ PÎNĂ LA TERMENUL STABILIT PRIN REGULAMENT: 1 Iunie 1970! DESENELE NU SE ÎMPĂRTEȘESC! SE TRIMITE ÎN PLIC MARE, DE PREFERAT ÎNTR-UN DOSAR. PUTEȚI DESENA ÎN TUS NEGRU COLORIND APOI CU ACUARELE TUSURI COLORATE, CREIOANE COLORATE. SI POT TRIMITE ȘI DESENE ALB-NEGRU.

ROMAN FOILETON

Operațiunea

HERCULE

DE OVIDIU ZOTTA

EPISODUL XI

Rizînd de neliniștea lui Marius («Ești naiv, te-ai lăsat păcălit de aparențe!») Eschimosul binevoise să-i destăinuiească adevăratul substrat al lucrurilor. («Nu de alta, dar ca să nu te îmbolnăvești de frică!»).

Cu vreo lună în urmă, fusese invitat de un prieten, Fred Apostolescu, campion de juniori la 110 m garduri, care își serba ziua de naștere. Părinții acestuia, amabili, pregătiseră un tort splendid, platouri cu sandvișuri savant combinate și carafe cu oranjadă proaspătă. După ce schimbaseră cîteva cuvinte binevoitoare cu invitații, plecaseră în oraș «ca să nu sfinjinească petrecerea

copiilor». Rămăși singuri, «copiii» chiură de bucurie. Acum erau liberi să facă tot ce le trecea prin cap, să se distreze după pofta inimii. Magnetofonul fu dat la maximum și scaunele impinse lîngă pereți. Dans!

Dar după ce fiecare melodie fu trecută prin magnetofon de cîte două-trei ori și după ce toate anecdotele, chiar și cele proaste, fuseseră spuse, conversația începu — cum s-ar spune în romane — să lîncezească. Fred Apostolescu însă, departe de a fi descurajat, avea aerul că așteaptă ceva. Într-adevăr, pe la șase se auzi o mică rumoare pe hol și, imediat, firitul soneriei.

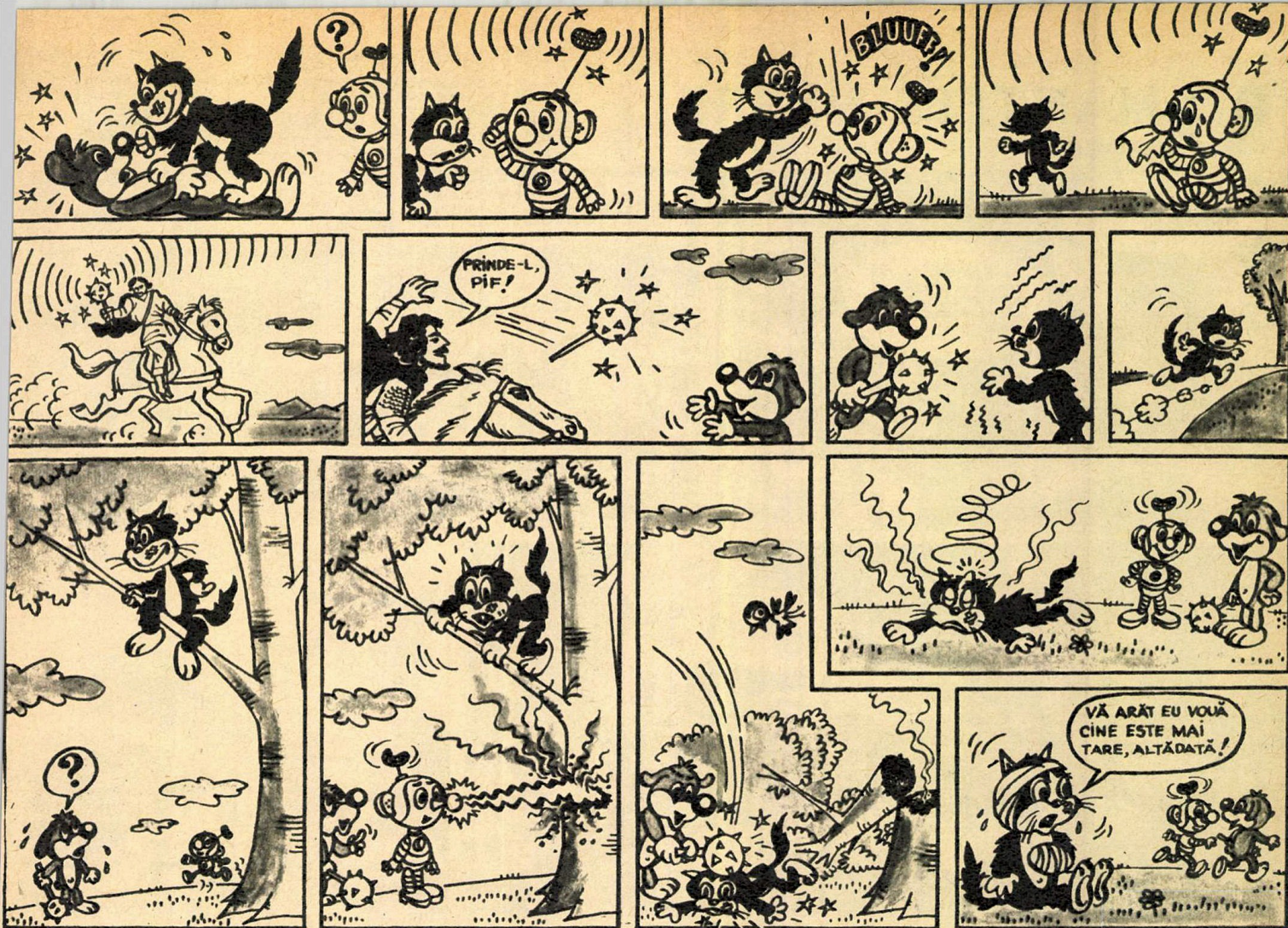
Fred exclamă, voios «Astea-s Bufnițele!» și alergă să deschidă.

Erau patru băieți, îmbujorați de ger, cu părul și cu umerii pudrați de omăt. Aduceau cu ei, în atmosfera supraincîlzită a încăperii, un aer rece, proaspăt, înviator. Pe sub paltoane erau îmbrăcați în redingote cu nasturi aurii și cămăși cu pieptul brodat. În loc de bună ziua, cîntară «La mulți ani», (unul avea chitară, altul o muzicuță de concert) armonizînd melodia rînd pe rînd în stil de operă, jazz, canțonetă și chiar în stil beat.

Mica petrecere luă dintr-o dată alt

curs. Bufnițele nu păreau să aprecieze în mod special dansul. În schimb, le plăcea să vorbească — și era de mirare cum reușeau să schimbe din trei în trei minute subiectul, socotind probabil că acest timp este suficient pentru dezbaterile și rezolvarea oricărei probleme. Eschimosul auzi astfel, într-un ritm amețitor, ultimele noutăți cu privire la automobilul electric; dresarea șerpilor; foamea din jungla biazăre; plata unei zile de figurație la studiourile Buftea. Mai află care dintre redactorii revistei «Lumea literară» e mai binevoitor cu tinerii poeți și ce expresie trebuie să-ți compui pentru ca, intrînd într-o sală de cinema arhiplină, plasatorul să nu se mire că te așezi pe rîndul rezervat celor cu legitimație specială. Asistă de asemenea la o discuție despre niște ferme din preajma orașului, foarte potrivite pentru cineva care nu se sperie de muncă și vrea să cîștige niște bani buni într-una din lunile vacanței de vară.

Dintre bufnițe se detașa net un oarecare Palaghită Mihai. Mai înalt decît toți, subțire și agil, părea obișnuit ca lumea să întoarcă mereu capul spre el, așteptînd ultimul cuvînt într-una sau într-alta din chestiunile în discuție. Chiar și în materie de sport tot Palaghită părea cel mai autoritar; de altfel fusese coleg de club cu Fred, care recunoștea sincer: «Dacă Palaghită se pune la punct cu antrenamentul, într-o lună nu se mai alege nimic din recordul meu». Glumeț (îi lăsa pe toți cu gura căscată făcînd tot felul de scamatorii cu cărțile de joc) neastim-

părat (le ghici fetelor în palmă cum vor fi viitorii lor bărbați, și spuse niște lucruri atât de hazlii încât ele riseră cu lacrimi), era capabil să devină, brusc, de o seriozitate care te îngheța. Fred le povestea următorul episod: odată în școală le venise un nou profesor de desen, fire nervoasă, ironică. Văzând că Palaghiță nu desenează vasul cu garoafe de pe catedră, ci tot felul de cow-boy, îi spuse: «Ascultă, Conopidă (aluzie la părul lui foarte creț) cine alege subiectele, tu sau eu?». Băiatul ridică din umeri și începu să deseneze vasul cu garoafe. Două zile mai târziu, profesorul răsfoi catalogul și zise: «Palaghiță, poftim la catedră cu blocul». Palaghiță nu schiță nici o mișcare. «Palaghiță!» Băiatul, nimic. «Cu dumneata vorbesc! Nu se aude?». «Ba da — zise Palaghiță, ridicându-se politicos — dar vă rog să vă hotărâți: ori sint Palaghiță, ori sint Conopidă!».

O legătură foarte puternică îi unea pe Palaghiță cu celelalte «Bufnițe». Aveau, era limpede, niște secrete ale lor, niște treburi despre care nu le plăcea să vorbească decât între ei. După cum avea să afle mai apoi Eschimosul de la Fred, principiul de bază al acestei prietenii era «nimeni nu rămâne în urmă»: Bufnițele se ajutau reciproc în cele mai diferite împrejurări, aveau grijă ca un avantaj al unuia să fie dobândit și de ceilalți. Cînd Palaghiță, de exemplu, realizase performanța de a se număra printre figuranții studiourilor Buftea, prima grijă fusese de-al convinge pe regizorul secund să le accepte și pe celelalte Buf-

nițe.

Încântat, Eschimosul zise într-o doară:

— Măi, Fred, ce-ar fi să mă primiți și pe mine printre Bufnițe?

Se aștepta la o încuviințare voioasă, dar Fred spuse grav:

— E cam greu. Să vorbesc cu Palaghiță. Palaghiță, vino puțin. Uite ce spune Eschimosul.

Palaghiță îl examină din cap pînă în picioare (Eschimosul se simțea foarte stînjinit) și spuse:

— De ce vrei asta?

— Pentru că... voi sînteți foarte buni prieteni, zise Eschimosul, rînd. Eu n-am avut niciodată niște prieteni absolut devotați.

— Absolut...? rîse Palaghiță. Dar noi nu te cunoaștem, vreau să spun, habar n-avem cum ești. E drept, te recomandă Fred, dar asta nu e de ajuns.

— Pot fi un prieten foarte bun! zise Eschimosul jignit.

— Vom vedea, zise Palaghiță. O să te punem la încercare.

— De acord. Vă stau la dispoziție.

— A, nu acum! Va trebui să-ți treci probele pe nepregătite. Cînd se va întîmpla asta? Nu știi. Poate chiar miine, poate peste zece zile... În orice caz, să aștepti vești de la noi!

Eschimosul petrecu următoarele două zile încordată ca un arc. Nici o veste, însă. «Te pomenesti că Bufnițele și-au bătut joc de mine!», A treia zi, dis de dimineață, sună telefonul. «Alo, Eschimosul?». «Da!» zise el, emoționat. «Aici Bufnițele! Ești gata?»

«Sînt gata!» «Atunci, ascultă ce ai de făcut!».

Eschimosul își notă. Împreună cu un prieten pe care trebuia să-l convingă cum o ști («Vrem să vedem dacă ai spirit de inițiativă!»), dar căruia nu trebuia să-i spună nimic precis («Ca să ne convingem că poți păstra un secret») urma să facă în așa fel ca un anumit obiect să ajungă dintr-un loc în altul după cum urmează. Prietenul — purtînd la gît un fular galben cu pătrățele verzi și dungii roșii — trebuia să se plimbe pe strada Depozitelor așteptînd apariția unui Volks wagen vișiniu. O fată cu ochelari verzi avea să deschidă portiera spre a-i preda un bloc de desen format mare. Acest bloc — care nu trebuia sub nici un cuvînt să fie răsfoit urma să fie remis apoi Eschimosului, locul de întîlnire fiind pasajul Luxor. Imediat, Eschimosul trebuia să introducă obiectul într-un sac de echipament sportiv și să străbată centrul orașului pînă la magazinul de mobilă «EXOTIC». Pe o stradă din imediata apropiere (i se spunea «Străduța cu Furnici») se afla o clădire veche, la al cărei parter se găseau un birou de scris și copiat acte, clubul salariaților de la OCL Piinea și un atelier de remaiați ciorapi. Eschimosul trebuia să intre în curtea interioară a clădirii și să pună sacul de echipament, fără a fi observat de nimeni, în... cotețul ciinelui! Cu asta misiunea lui era terminată. Nu mai avea altceva de făcut decît să se îndepărteze cît mai repede!

Într-adevăr, după ce își asigurase

concursul lui Geo, Eschimosul își îndeplinesc punct cu punct însărcinările din cadrul probei pentru admiterea în rîndurile Bufnițelor. Îi promisese Blondului că va stăruia pe lîngă taică-său ca, în timpul verii, să fie detașat spre a întreține reclamele luminoase de pe litoral. Singurul necaz era că, în toată povestea asta, nimeriseră niște nepoțiți, adică Prinț esă și Marius dar, filozoficește judecînd, își spunea că oricît de bine ai plănui un lucru, trebuie să recunoști că și întîmplarea are rolul ei!

Terminînd de povestit, Eschimosul se răsti la Marius:

— Ai înțeles, istețule? Asta e «futul» despre care pâlăvrăgești atît!

Marius privi rusinat în pămînt:

— Așadar, m-am înșelat. Te rog să mă ierți. Se vede că am o imaginație prea bogată.

— Ei, nu-i nimic, zise Eschimosul, indulgent. Omul în viață face de toate: și prostii, și lucruri admirabile!

— Te-aș ruga — zise Marius, umilit — ca totul să rămînă între noi. N-aș vrea să se afle că am fost în stare să fac o greșală atît de grosolană...

— Fii fără grijă. O «Bufniță» — tiindcă acum cred că mă pot numi așa — nu-și batjocorește prietenii!

— Mulțumesc, zise Marius. Acum, uită-te puțin pe ziarul ăsta.

Îi întinse ziarul, arătîndu-i un anumit pasaj. Eschimosul începu să citească, și deodată obrăzii i se înroșiră ca focul. Era o informație intitulată: «Dispariția unei valoroase lucrări de artă plastică».

(Va urma)

DIAMANTELE NEGRE

Scenariu: AUREL WEISS

Ilustrații: NICU RUSSU

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: ÎN TIMP CE DINU ERA PLECAT SĂ ADUCĂ MICROSUBMARINUL DE LA SIUTI, ANCA ÎL SURPRINDE PE GIG TRANSMITÎND ȘI PRIMIND UN MESAJ RADIO DE LA PERSOANE NECUNOSCUTE. CU ACEST PRILEJ AFLĂ CĂ GIG ÎNȚEPTĂ SĂ-Î ADOARMĂ ÎN NOAPTEA ÎN CARE VA AVEA LOC KARAKURARE. CEI DOI DEJOACĂ PLANUL LUI GIG.

— PARCĂ AR FI UN DANS RĂZBOINIC.

— E ÎNSOȚIT DE TAM-TAM ȘI DE ACEEȘI MELOPEE PE CARE AM AUZIT-O LA POALELE VULCANULUI.

LA UN MOMENT DAT, TUGUȘII SE ÎMPARTIRĂ ÎN CINCI GRUPURI DISTINCTE: BĂTRÎNII, TINERII, RĂZBOINICII, FEMEILE VÂRSTNICE ȘI FEMEILE TINERE.

— UITE-O, ÎNTRE FETE ȘI PE GONDA!

APĂRU GIG PURTAT PE O PLATFORMĂ DE CÎTIVA RĂZBOINICI VOI NICI.

— DAR UNDE E GURU?

— SUB BALDACHINUL ACELA. ÎL VEZI?

CÎND GRUPUL CU PLATFORMA AJUNSE ÎN CENTRU, GIG STRIGĂ PĂTRUNZĂTOR. ADREȘĂ ACEST STRIGĂT FIECĂRUI GRUP DE TUGUȘI ÎN PARTE, DUPĂ CARE TOTI CĂZURĂ CU FAȚA LA PĂMÎNT.

APOI APĂRU O ALTĂ PLATFORMĂ PURTÎND MULAȘUL UNEI FĂPTURI HIDOASE, UN PĂIANJEN DE MARE URIAȘ. LA RÎNDUL SĂU, GIG SE APLECĂ ÎN FAȚA PĂIANJENULUI STRIGÎND: KARAKURARE!

GIG ÎNCEPU UN DANS CIUDAT ÎNDEREPTÎNDU-SE ÎN SPRE GRUPUL DE TINERE FETE, GOLÎND CÎTE O PUNGUȚĂ DIN CARE AVEA MAI MULTE. LA BÎRIU ȘI ÎNȚORCÎNDU-SE MEREU LA LOCUL ÎNȚEPT.

APOI LUĂ O FĂCLIE DIN MÎNA UNUI RĂZBOINIC ȘI O APROPIE DE PĂMÎNT. UN ȘARPE VERZUI DE FOC ÎNCEPU SĂ ALERGE CĂTRE TINERILE TUGUȘE.

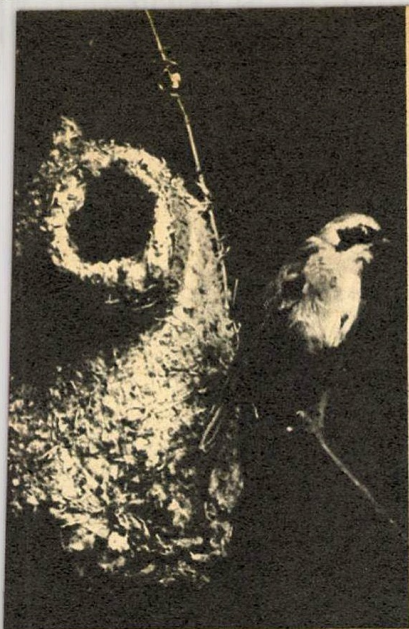

PLACĂRA ȘE OPRI ÎN FAȚA GONDEI. UN URLET GENERAL IZBUCNI.

— UN LUCRU E CLAR ÎNSĂ, GONDA A FOST DESEMİNATĂ PENTRU SACRIFICIU!

— O SCAMATORIE IEFTINĂ CU PRAF DE BICROMAT DE POTASIU.

PAGINA 5 MAGAZIN

ANTENE

CEA MAI mare adâncime oceanică se află lângă insulele Filipine. Aici Oceanul Pacific are o adâncime de 11 516 m.

Așezarea minieră Chupiquina din Chile este socotită localitatea situată la **CEA MAI** mare altitudine — 5 600 m față de nivelul oceanului.

Oxygenul este **CEL MAI** răspândit element de pe Pământ. Dar acest element fără de care viața ar fi de neconceput pe planeta noastră, a fost descoperit abia în anul 1776.

CEL MAI uscat loc din lume este localitatea Wadi-Helfo (Sudan) unde precipitațiile anuale nu depășesc 0,3 mm³ de apă pe m². **CEA MAI** «umedă» localitate din lume este Cerunaji (India) unde precipitațiile ajung la 12 665 mm³ pe m² anual.

PRACTIC

SEMN DE CARTE

UN SEMN DE CARTE PUTEM CONFECTIONA DINTR-UN FILM VECHI DE 6 x 9. SPALAM NEGATIVUL ÎN APĂ CALDĂ ȘI FOAIA PE CARE AM OBTINUT-O ÎN ÎNDOIM LA JUMĂTATE PE LUNGIMEA EI. VA FI DECILATĂ DE 45 MM ȘI LUNGĂ DE 150-200 MM. ÎN INTERIOR INTRODUCEM O BANDĂ DE HIRTIE DESENATĂ SAU PE CARE AM LIPIT FOTOGRAFII DECUPATE DIN REVISTE, IAR MARGINILE LE FESTONĂM CU ATĂ COLORATĂ.

Joc

UNDE ESTE NASTURELE ?

Un joc la care poate să participe un număr de 10-15 copii, care fac un cerc. Nu este nevoie decât de un nasture. Unul dintre copii trece la mijloc, ceilalți stau în cerc cu minile la spate, imită transmiterea nasturelui de la unul la altul. Cel din mijloc, predă nasturele unuia dintre jucători care apoi îl predă la altul și așa mai departe. După câteva secunde, jocul se întrerupe la comanda celui din mijloc. Toți participanții aduc minile în față cu pumnii strinși. Apoi ei trebuie să ghicească unde se află nasturele. În cazul în care acesta ghicește, cel la care s-a găsit, nasturele trece la mijloc. Dacă nu s-a găsit, jocul se repetă.

AFIȘ

Pentru săptămîna aceasta vă recomandăm:

— O carte: **VERSURI DE ÎN MINULESCU** cu care s-a îmbogățit cunoscuta colecție «Cele mai frumoase poezii».

— Un film: **PREA MIC PENTRU UN RĂZBOI ATIT DE MARE**. Cel mic este Mihai, un copil de trupă pe care viața îl poartă în vîltoarea războiului și în mintea căruia se reflectă prematur ororile violenței.

— Un disc: **MAMAIA 1969**, cuprinzînd zece melodii de muzică ușoară, distinse cu premii și mențiuni la concursul de pe litoral, din vara trecută.

— O piesă de teatru: **EMINESCU ȘI VERONICA**, premiera Teatrului «Ion Creangă» din Capitală. În rolurile principale doi ac-

AVEȚI MEMORIE VIZUALĂ ?

Pe masă așezăm într-o anumită ordine diferite obiecte uzuale, cum ar fi: un creion, un stilou, o cheie, o batistă etc. Participanții la acest joc trebuie să privească cu atenție ordinea în care sînt așezate aceste obiecte, după care se întorc cu spatele. Unul dintre cei care nu participă efectiv la acest joc schimbă ordinea obiectelor, iar unele dintre ele s-au adăugat altele. Copiii se întorc cu fața la obiecte și fiecare dintre ei trebuie să spună ce schimbări s-au produs. Câștigătorii sînt cei care au reținut ordinea și numărul obiectelor de pe masă.

JOIA VIITOARE ÎN CUTEZĂTORII VEȚI CITI:

Concursul Meridianele prieteniei

Festivalul

„CERBUL DE AUR“

CĂLĂTORIE

PE GLOB

MOZAIC

tori îndrăgiți: Florin Piersic și Leopoldina Bălanuță.

— O expoziție: **CASTELELE DIN SUDUL FRANTEI**. O expoziție documentară, deosebit de interesantă, deschisă la «Casa Arhitectului» din București.

Citiți

RACHETA CUTEZĂTORILOR NR. 3

Număr special dedicat fetelor ÎN CUPRINS:

COLEGELE LUI MINITEH-

NICUS

TENTATIVĂ VIITORULUI

ÎNȚINIRE LA OSAKA

PATENȚELE NATURII

SPECIAL PENTRU VOI-

PROFESORUL PARBRIZ

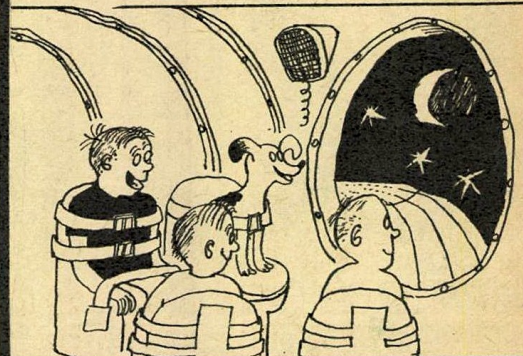
INAUGUREAZĂ

CURSUL AUTO «CUTEZĂTORII»

Aventurile lui Crăița

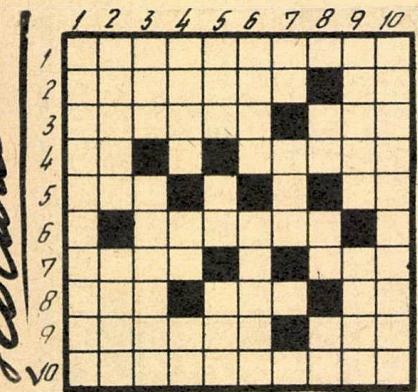
DOAR CU ALEU
PUTEȚI FACE
O CĂLĂTORIE
PĂMÎNT-LUNĂ

Minutul cuib de puf de plop și firisoare subțiri de iarbă pe care și-l construiește, pentru pui, boicșul (Remiz pendulinus) atrăgă adesea de crengile sălcilor din Delta, legându-se în bătaia vîntului. Boicșul e mic cît o vrabie, iar ouăle sale cît bobul de fasole. Bărbătușul împletește singur cuibul, lucrînd intens două săptămîni.

UN ZÎMBET CU...

LISE MEITNER, prima femeie fizician din Germania, și-a obținut titlul de doctor în științe fizice în anul 1920. Dizertația ei se intitula: «Problemele fizicii cosmice». Părintu-i se de necrezul această denumire, un ziarist a publicat într-o gazetă la timpul o informație în care se vorbea despre dizertația candidației, în problemele fizicii cosmice!

ORIZONTAL: 1) Examen de bacalaureat. 2) Neîncadrate în disciplina școlară. Folosit de elevi la ora de lucru. 3) Loc de recreere pentru elevi. Neamestecat cu alte elemente. 4) Unu-unu la jocul de table. «...Zamfirei», poezie de G. Coșbuc. 5) Măsură pentru cereale. Numeral. 6) Folosit pentru experiențe la fizică. 7) A învăța ca un papagal. Roșu deschis. 8) Cureauă de mesină (pl.). Cadou. Soarele piramidelor. 9) «Cartea de vizită» a elevului. Folosit la întreceri în antichitate. 10) Autorul primei mari culegeri de poezii populare românești.

VERTICAL: 1) Știință exactă învățată la școală. 2) Numărătoare (pl.). Examinarea verbală a lecției. 3) Orașel în Ungaria. O fi de aur, dar nu la tablă! 4) Autorul poeziei «Prima lecție». 3,14. Nadia Cristea. 5) Rolă (reg.). Nota... a șasea! În repetate rânduri. 6) Tară asiatică bogată în petrol. Eroul unei povestiri de I. Creangă sărutat de Cuzavodă. 7) Din timp! Victorie pe terenul de sport! 8) Pene! Perete! Costea Doru. 9) Autorul poeziilor «Curajul» și «Cu cîntec înainte marș!». Programul școlarului. 10) Albă ca zăpadă după frații Grimm sau «Harap Alb» după I. Creangă.

Prof. EMILIA SEBE

CRĂIȚĂ-MINDRĂ VASILE

TAINA CORBULUI DE AUR

Scenariu: IULIU RATIU
Ilustrații: TEODOR BOGOI

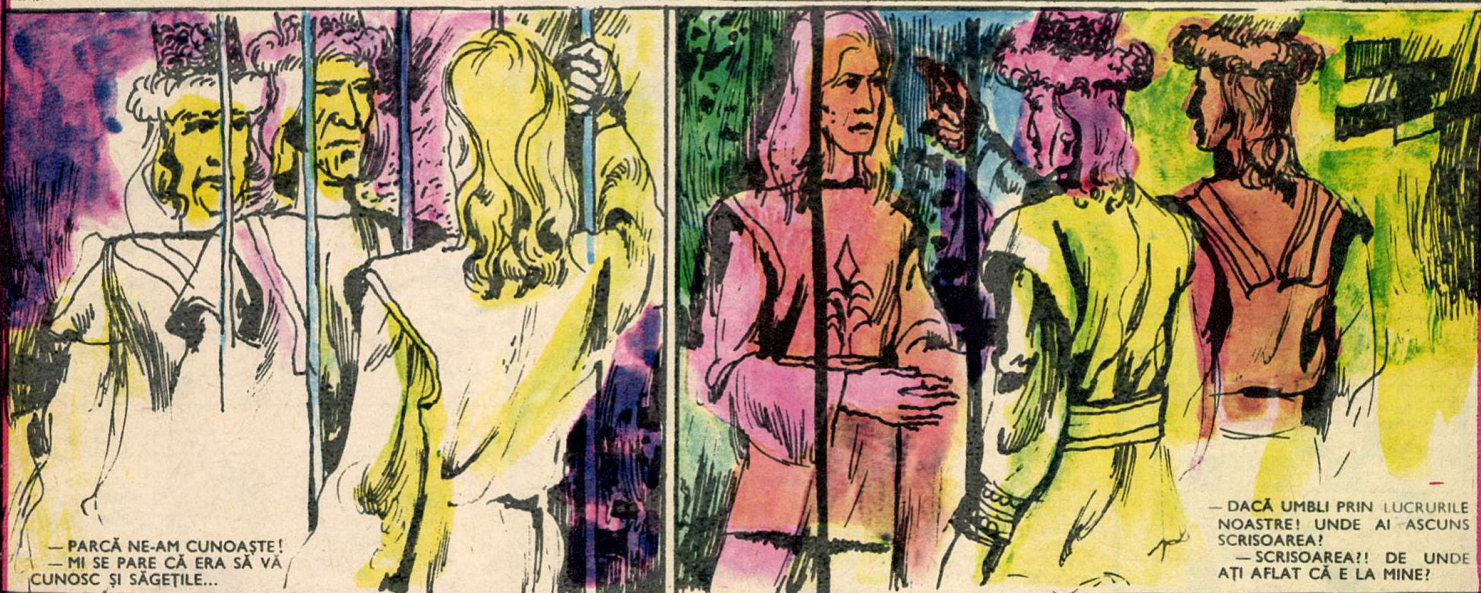
8

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: COSTEA, ÎNCERCÂND SĂ-L SCAPÉ DE LA BĂTAIE PE OMUL ÎN NEGRU, CARE ERA ACUZAT DE FURTUL CONȚINUTULUI CASEI MISTERIOASE ESTE, LA RÂNDUL LUI, BÂNUIȚ ȘI ÎNTEMNITAT.

— FEL, COSTEA SE TREZİ DUPĂ GRĂȚII, ÎNTR-O CELULĂ ÎNTUNECĂSĂ.

— CEI DOI MERCENARI, PE CARE EL I-A SALVAT DIN GHÊARELE URȘOAIȚEI, DAU TÎRÇOALE CELULEI.

— PARCĂ NE-AM CUNOAȘTE!
— MI SE PARE CĂ ERA SĂ VĂ CUNOSC ȘI SĂGETILE...

— DACĂ UMBLI PRIN LUCRURILE NOASTRE! UNDE AI ASCUNS SCRISOAREA?
— SCRISOAREA?! DE UNDE AȚI AFLAT CĂ E LA MINE?

— VINO, ȘI-O IA!

— BINE CĂ NE-AI SPUS...
— ÎȚI ARĂTĂM NOI ȚIE!

— AM CHIBZUIT EU BINE: DECI LA TINE E SCRISOAREA ASTA ATÎȚ DE SCUMPĂ. DĂ-MI-O!

Cutezătorii

Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef adjuncți: Petre GHELMESZ, Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Redacția: București, Piața Școlii nr. 1, telefon 17 60 10. Administrația: Editura Școlii; Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA ȘCOLII.
Redactor artistic: Păpușiu DUMITRESCU. Tehnoredactor: Lucia SICOMI.

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă 41033

1
LEU

(V.G. URMĂ)